XV. évfolyam 18. szám. **Ára: 1 forint** *1959. április 30.*

Gerő Sándor rajza

Május elsején

— Na végre, mindjárt indulhatunk! Kovács kartárs megérkezett a luftballonokkal...

Konok ember

Várnai György rajza

Szigeti pillanatkép

Toncz Tibor rajza

– Csókálló rúzsa van?

MASZEK-BUSZ?

A rózsadombi expresszre, amelyet a be nem avatottak 11-es autóbusznak ismernek, kissé ingatag tartású, de derűs ábrázatú férfi száll fel. Egyetlen pillantás és megállapíthatjuk róla, hogy bekávézott, leszopta magát, hogy nagy benne a nyomás, hogy becsiccsentett és így tovább, tetszés szerint, hisz édes anyanyelvünk bő választékot nyújt.

Az illető középkorú férfi illedelmesen köszön:

— Pálinkás jóreggelt mindannyioknak!

A köszönés ténye már egymagában feltűnést kelt, ezt fokozza a szöveg, hiszen immár estébe hajlik az idő. A feltűnés még növekszik, ami-

kor az érdes hang gazdája újra megszólal, most már a csinos kalauznőt tüntetve ki:

— Maszek busz ez, kérem?

A barnaszemű menyecske elámulva néz az alakra, mérgesen akarna válaszolni, de miután felméri a kérdező állapotát, felelete alig színeződik hivatalos éllel:

— Miket beszél? Maszek? Vállalati kocsi ez, tanácsi vállalat, mit képzel?!

A férfi elégedetten bólint és megnyugodva leül, közben udvariasan, nem tudni mi okból „pardon"-t mond az ülőhelynek:

— Az jó. Mert a maszekot nem szeretem...

Mosoly rajzolódik az arcokra, az utasok egy kicsit fészkelődnek, ketten összesúgnak.

A kalauznő elnyomja nevetését és az utashoz lép:

— Milyen jegyet adjak?

— Hát a legszebbet, galambocskám, a legprímábbat, egészen az űrhajóig... — keresgélni kezd a zsebében.

— Oda még nincs csatlakozásunk. Vonalat akar, vagy átszállót?

Hősünk felkapja a fejét, arca sértődött:

— No már csak... nem vagyok én madár, hogy szálljak! Jó magyar demokratikus dolgozó vagyok én... átszálló?! Az az elsőosztályú jegy? Olyat adjon!

A barna szemekben szikrák pattognak:

— Nincs nekem időm itt viccelődni. Egy forintos jegyet akar, vagy másfél forintost?

— No már csak, nem akartam én a becsületében gázolni. De én sem vagyok rongyember. Nekem a legfájntosabb dukál, adjon egyet a másfél forintosból, ha benne van az ülvefogyasztás. De ne vizezze meg, ahogy a kocsmáros, az a fránya Nándi szokta körösztölni.

A kalauznő letépi, kilyukasztja a jegyet, átnyújtja, a férfi két forintot ad át, az asszonyka nyújtja a visszajáró aprót.

A férfi elhárító mozdulatot tesz:

— Tartsa meg angyalkám, az a magáé, a fáradságáért.

A kalauznő mérgesen a férfi kezébe akarja nyomni a pénzt:

— Ez visszajár magának, köszönöm, nekem ne ajándékozzon...

— De tubicám, minden jótételéknek jár borravaló. Ha a pincnöknek, aki a söntéstől az asztalomig tíz lépést tesz adok, hát akkor magának, aki körülutazza velem a várost, ne adjak? Emberek vagyunk, édes gyöngyvirágom! Meg akar sérteni?

— Itt a pénze, tegye el!

A részeg sóhajt, látnivaló, hogy igen nagy a szívfájdalma, de még mindig vonakodik visszavenni a pénzt:

— Hát piszkos az én pénzem... hát igazság ez? — csóválja a fejét, keserű arccal végül elfogadja az 50 fillért, de amikor a kalauznő megfordul és továbbmegy, dühösen a pénzt is és a jegyet is az asszonyka után hajítja, földre dobja. Megbántottan, imbolyogva felkel és megmeg kapaszkodva a kocsi ajtaja elé törekszik, közben ezt mormolja:

— Nem maradok én itt, ahol a becsületemben gázolnak... mert nekem a becsületem a legdrágább... Állítsák meg a kocsit... Álljon meg a menet... Nem utazom én tovább az ilyen maszek-autóbuszon...

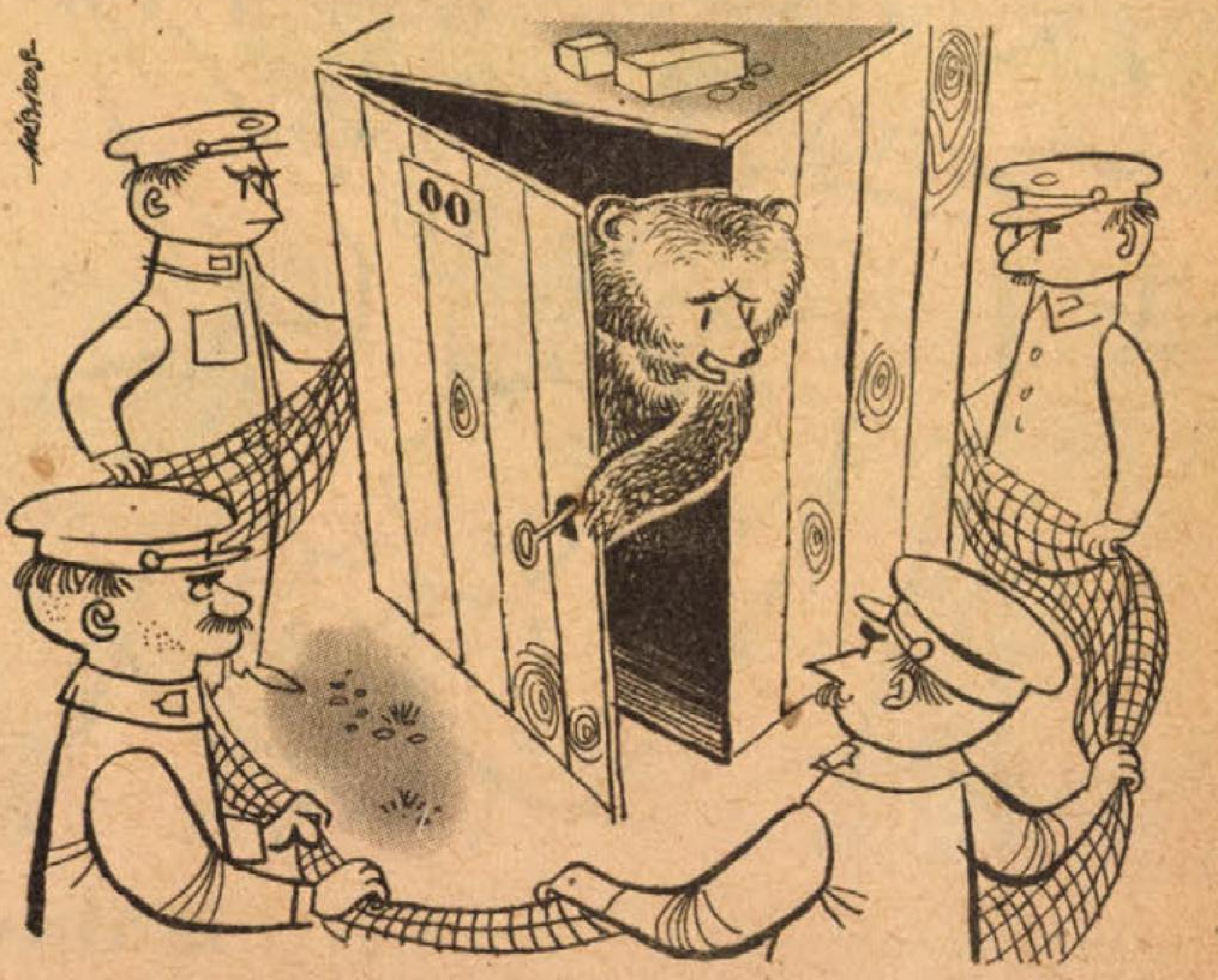

A következő megállónál üggyel-bajjal, leszáll és átöleli a legközelebbi, az út szélén őrködő, a tavaszra készülődő gesztenyefát.

Nádass József

Különös helyen fogták el a szökött mackót

Mészáros András rajza

– Mi az, már itt sem hagynak békén?

II. Lujza

A feleségem darázs derekú, galambszürke, uszályos brokátruhát viselt, én pedig zsakettben voltam és cilindert tartottam a kezemben.

A bejárónő fogadására már minden elő volt készítve. A szekrény tetején három kecses apród állt, balkezüket könnyedén csípőre téve, jobb kezükben zászlós harsonák. A szoba közepén dúsan faragott, aranyozott karosszék állott. A bejárónő pukkancs hoppmestere izgatottan szaladgált ide-oda a szobában és időnként homlokát ráncolva, sötéten végignézett rajtunk.

Harsonák jelezték a bejárónő érkezését. II. Lujza (Egy Lujza nevű bejárónőnk volt már) díszes kísérettel lépett be a szobába és méltóságteljesen helyet foglalt a karosszékben. A hoppmester oldalba lökve figyelmeztetett kötelességemre. Zavartan, botladozó léptekkel előre mentem és felkértem a bejárónőt, hogy jelképesen kezdje el a takarítási munkálatokat.

II. Lujza jóságosan, beleegyezően mosolygott és egy röpke pillanatra felemelte méla jobbját. Fenséges bejárónői mozdulat volt ez, nem fogom elfelejteni, amíg élek. Intésére azonnal ott termett egy udvaronc és dombormíves ezüst tálcán átnyújtotta a jelképes portörlőrongyot: egy lehelletkönnyű, indiai selyemkendőt, amelyre a házi munka örömeit festette rá az ismeretlen művész, aztán egy másik udvaronc hétrét görnyedve, gyöngyház-berakásos, miniatűr rózsafa szekrényt emelt II. Lujza felé, aki a jelképes portörlőrongyot bágyadtan végighúzta a szekrényke tetején, azaz jelképesen letörülte róla a jelképes port. A harsonák diadalmasan megszólaltak.

Következett a jelképes parkett-kefélés. A bejárónő lábára drágakövekkel ékesitett, arany parkettkefét erősítettek és a karosszék elé egy platina foglalatú, libanoni cédrusfából készített parkettkockát raktak. Erre a parkettkockára helyezte el a bejárónő tekintélyes tömzsi lábát, de csak egy pillanatra, aztán lomhán máris visszahúzta maga alá. A jelképes parkett-kefélés ezzel véget is ért. A harsonák ismét felbődültek.

Az ablakmosás is ünnepélyes keretek között zajlott le: II. Lujza egy tenyérnyi nagyságú ablakocskát simított végig monogrammos, illatosított szarvasbőrrel és máris ujjongani kezdtek a harsonák.

A szertartás utolsó pontja a jelképes kismosás volt. A hoppmester lassú léptekkel, kinyújtott karral, egy családi gyufadoboz nagyságú vertarany teknővel a kezében, a bejárónő elé lépett. A teknőben ragyogó, tiszta forrásvíz locsogott, ebbe kellett jelképesen belemártania egy ezüst fonálból szőtt icipici harisnyát.

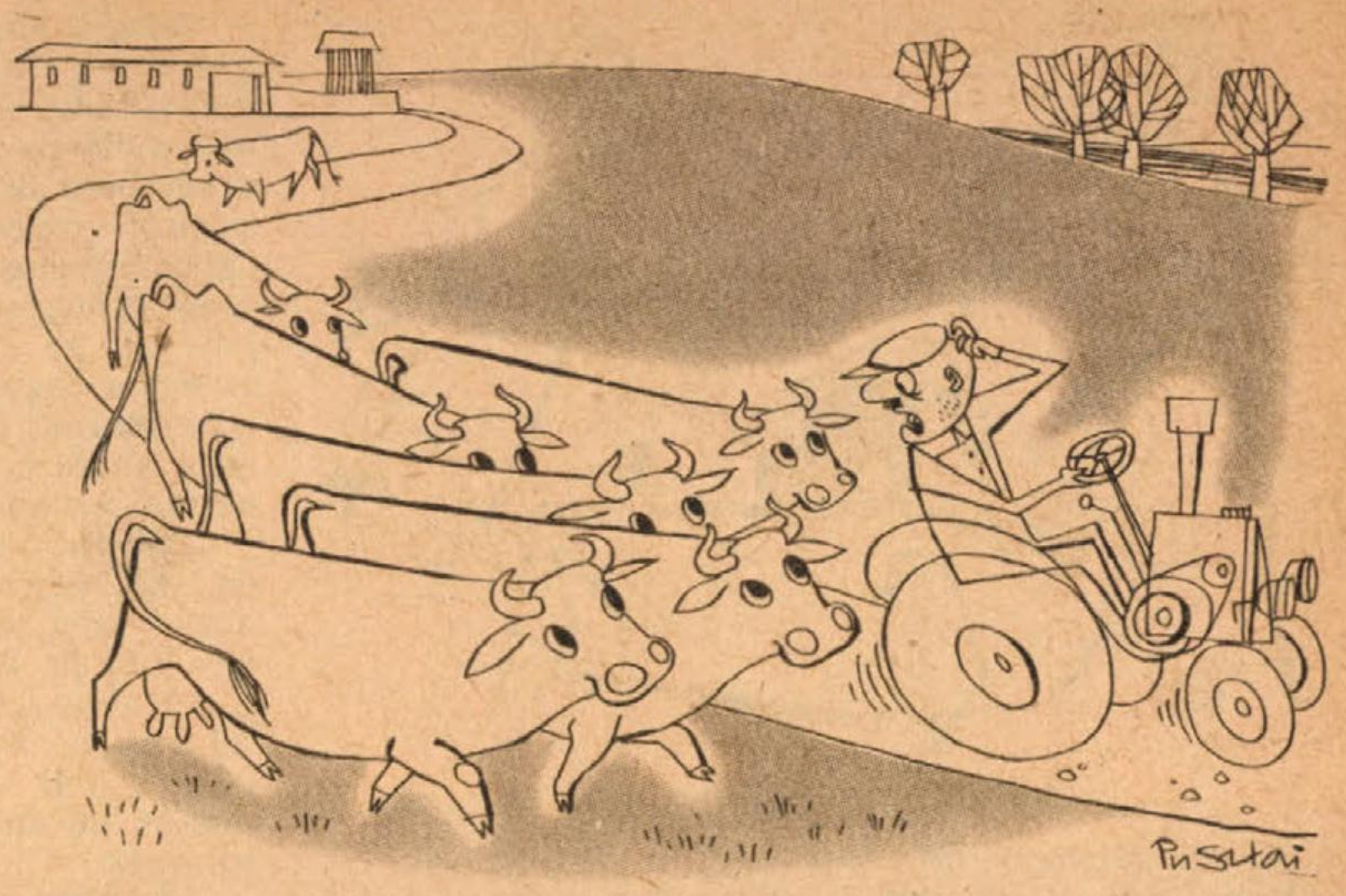
II. Lujza azonban méltatlankodva felugrott, félretolta az öreg hoppmestert és málnaszínű arccal, felháborodottan kiáltott felénk:

— Kismosást nem vállalok, kérem! Az nem volt benne a megállapodásban!

M. Gy.

Az állatgondozó

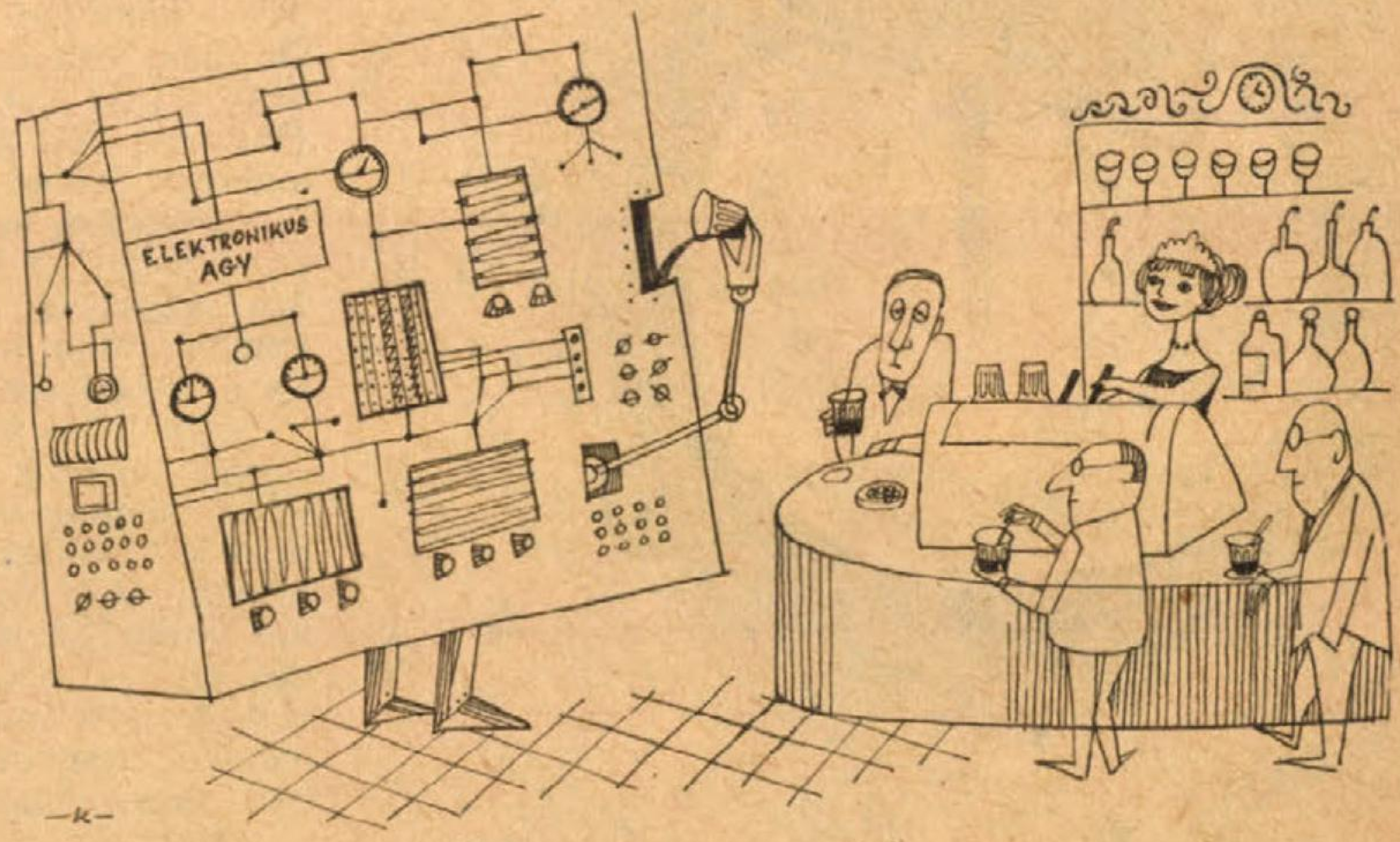
Pusztai Pál rajza

– Hát nem elfelejtettem megmondani nekik, hogy áthelyezték a traktorosokhoz . . .

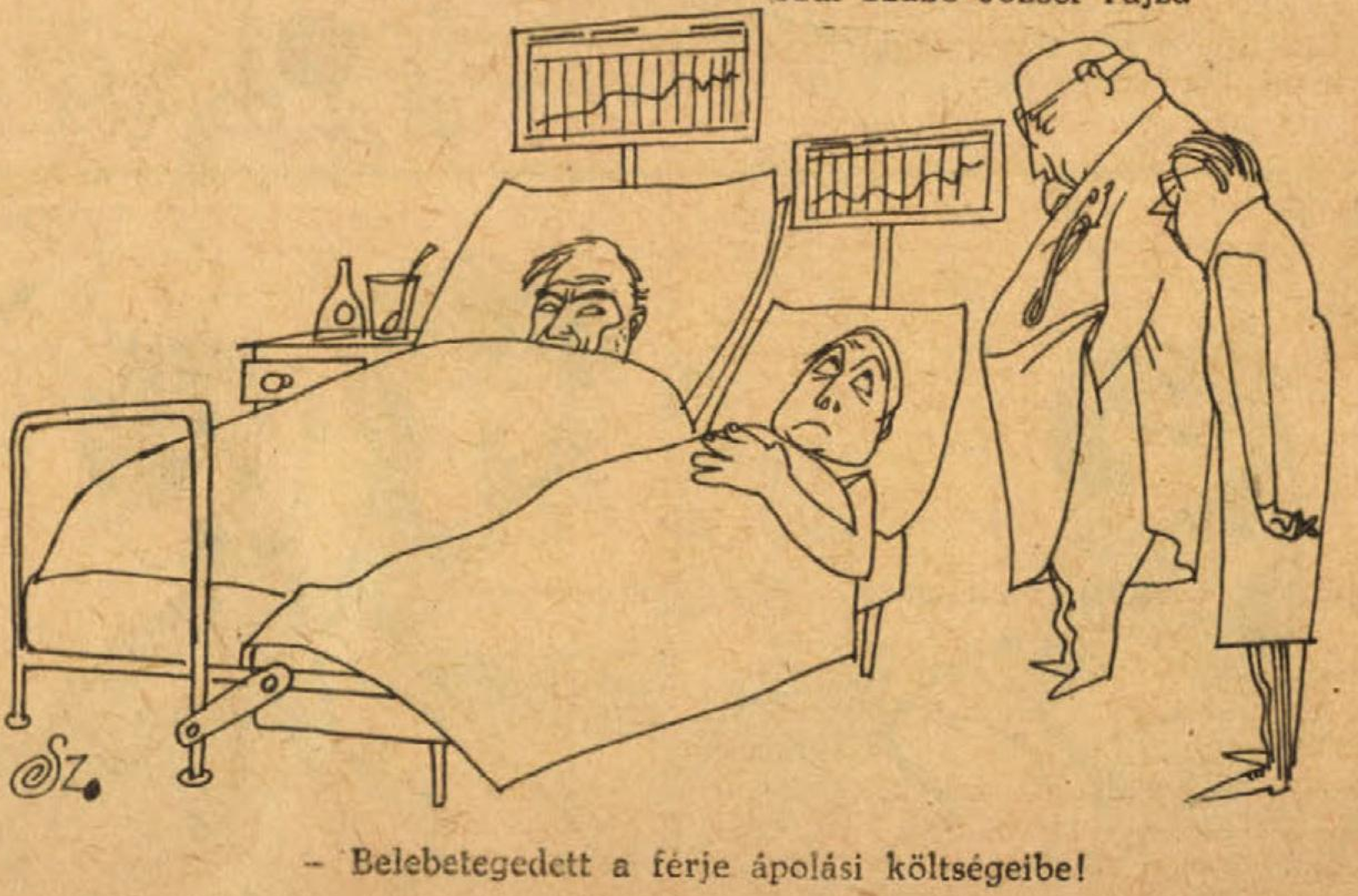
Vállalati büfé

Kaján Tibor rajza

Kórház Nyugaton

Szűr-Szabó József rajza

– Belebetegedett a férje ápolási költségeibe!

Idei liba

Toncz Tibor rajza

– Mondja kérem, ez kis adag?
– Nagy adag, de ha tetszik, kicserélhetem kicsire...

Tábla a Holdon

Szegő Gizi rajza

LEVÉL a vívódásról

Tisztelt Uram!

Megértem felháborodását. Kollégái valóban méltatlanul illetik Önt a karrierizmus vádjával, mikor Ön — hogy szavait idézzem — lelkiismeretére hallgatva szeret a dolgok mélyére nézni, vívódik, gyötri magát és immár 1956 decembere óta keresi a helyes utat. Akkoriban, mélyenszántó vívódásai közepette, sürgősen eladta kétszobás összkomfortos lakásának teljes berendezését, mondván, hogy itt úgysem lehet élni. Nehéz napok voltak. Ön tétován állt az üres lakásban útibatyuval, készen arra, hogy az egyik fagyos éjszakán itthagy bennünket. Aztán mégis csak maradt és azóta itt él, meg kell hagyni, nem is rosszul, abból a négyezerhétszázból, amit kedves feleségével ketten havonként megkeresnek.

Ma már senki sem szólja meg Önt távozási szándékáért, sőt még csak ferde szemmel sem néznek Önre, pedig mikor már termeltek a gyárak, közlekedtek a vonatok, újjáépültek a házak és váratlan gyorsasággal helyreállt a normális élet, Ön — az akkor nagyon divatos kifejezéssel élve — váltig hangoztatta, hogy még nem lát tisztán és meg kell vívni a harcot önmagával, mert e nélkül nem tudhat hű fia és lelkes támogatója lenni a mi rendszerünknek.

A múlt év derekán már illett „tisztán látni", de Önt nem szédítették meg roskadásig telt üzleteink és bizalmatlanul fogadta a nagy árubőséget. Mikor azonban citrom, narancs és másféle gyarmatáru is megjelent a piacon s nagyjából már helyreállt a rend a fejekben is, bonyolult lelkivilága tárgyilagos bírálatra késztette Önt. El kell ismerni — mondta akkor mélyen elgondolkozva — nagyot léptünk előre, de rögvest közölte azt is, hogy még vannak fenntartásai s egymás után sorolta fel ezt meg azt, amivel nem ért egyet, ami zavarja a teljes tisztánlátásban. Hangsúlyozta Ön — és ezt mondja ma is, — hogy Ön vívódó típus, egészen más mint a többiek; Ön nem tud csak úgy egyszerűen „átállni" mint azok, akik szinte vakon előlegezték annak idején a bizalmat; Önt meg kell győzni, hogy elmúljanak kétségei, melyek emésztik lelkét és háborgatják álmait.

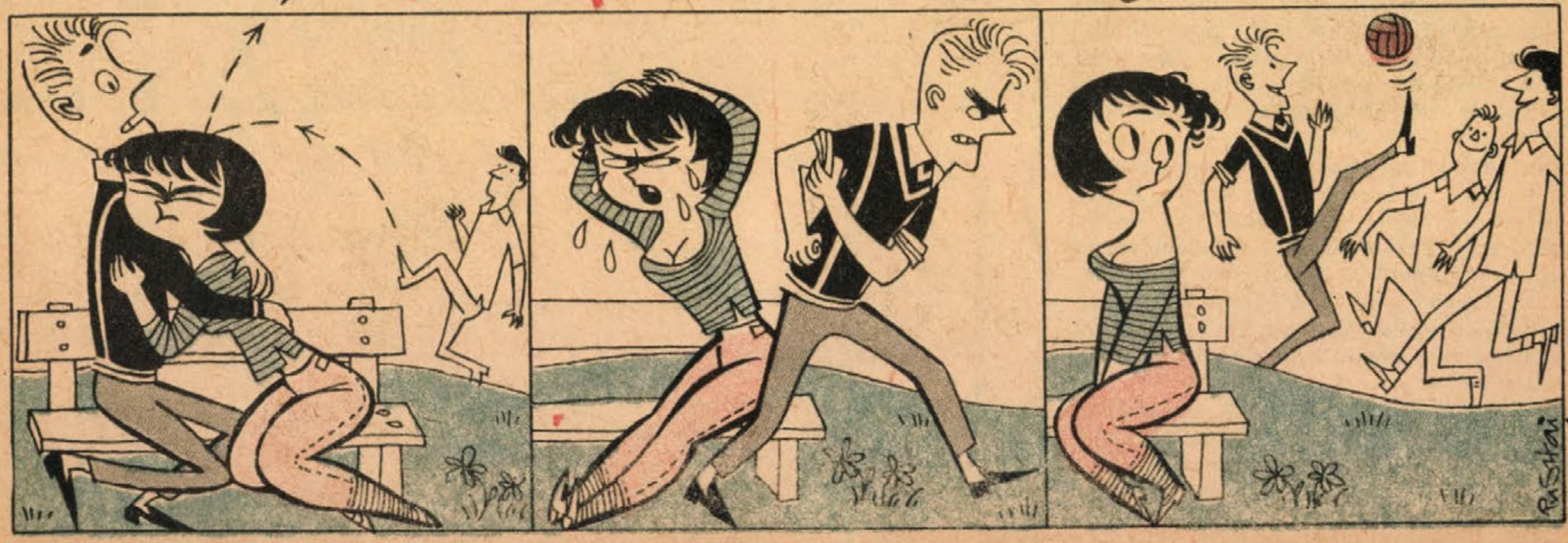
Vívódása kétségtelenül tiszteletre méltó, de nem tagadom, mégis él bennem a remény, hogy eljön az idő, mikor aggályait félretéve megtalálja majd a helyes utat, amelyre több, mint két esztendő óta nem tud rábukkanni. Ez a reményem nem alaptalan! Szűk baráti köréből kiszivárgott hírek szerint aggályainak teljes feloldását második ötéves tervünk sikeres befejezésének idejére tervezi. Én, — a magam részéről —, módfelett türelmes vagyok és nem kételkedem Önben. Csak arra kérem, ne vesse meg azokat, akik nem gyötörték és nem sanyargatták magukat, mint Ön, hanem a bajok láttán — vívódás ide, vívódás oda — azonnal csatasorba álltak. És főleg: ne kérkedjék most már az Ön által karakánnak tartott saját jellemével, melyet annál érdekesebbnek vél, minél lassabban hagyja magát meggyőzni...

Mert én, az Ön lelki nagysága és állhatatos karaktere előtt, e nélkül is, a sárga földig emelem frissen vásárolt nyúlszőrkalapomat.

Földes György

Julika és a labda varázsa

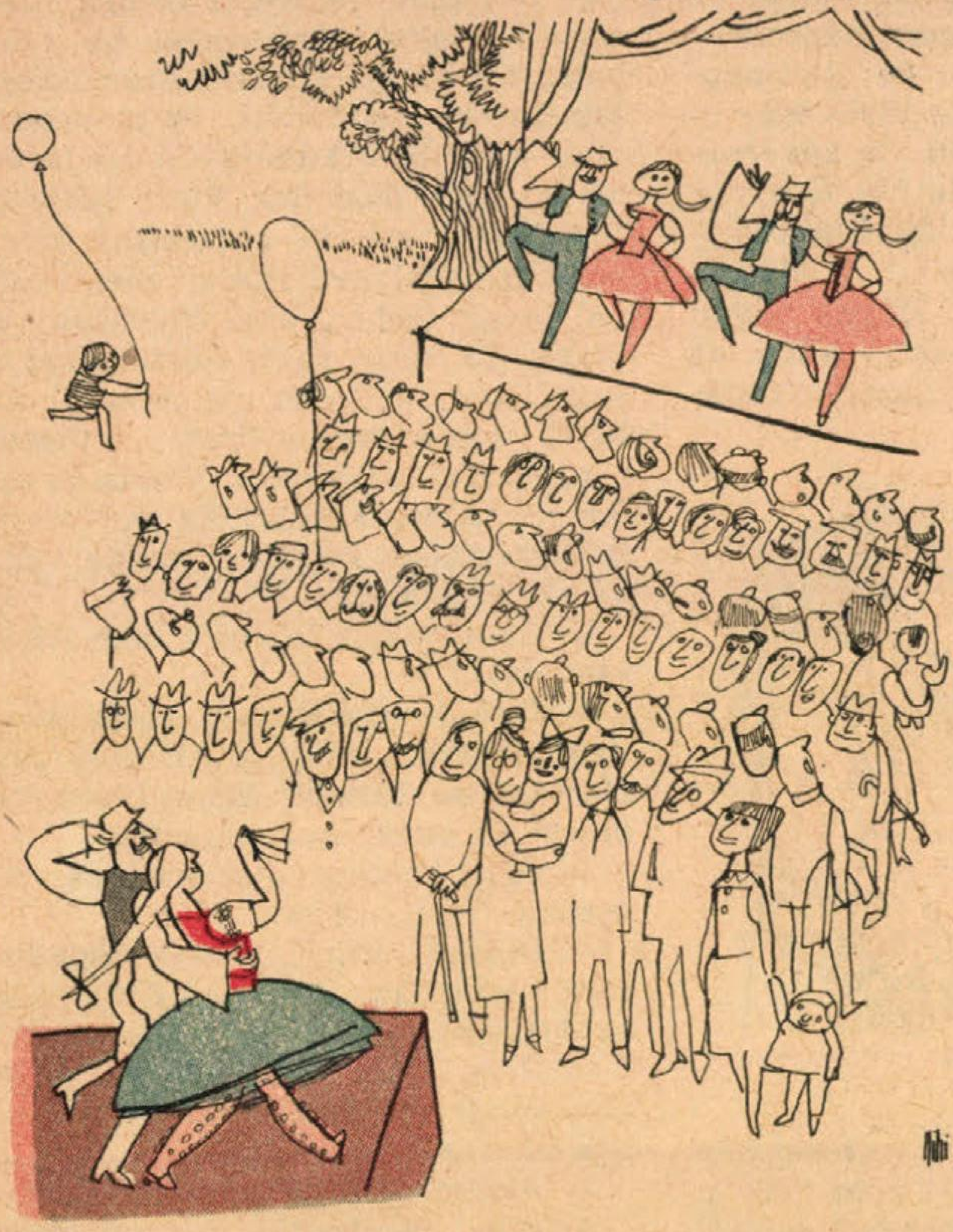
Pusztai Pál rajza

Mosolygó május 1

Konkurrencia

Hegedűs István rajza

Tűsarok

Vasvári Anna rajza

Szabadtéri előadáson

Pusztai Pál rajza

– Idefigyelj, komám! Én megcsiklandozom a bokáját, te meg elkapod az üveget . . .

A nagypapa őrzi a felvonulási tradíciókat

Sándor Károly rajza

GARFUNKEL és a BOLDOGSÁG

— Mondd, te boldog vagy? — kérdezte Garfunkel érdeklődve, miközben fürkésző tekintete a lelkem mélyén kotorászott.

— Néha... — feleltem. — Most például négy hétig boldog voltam, hogy nem láttalak, de ennek már vége...

— Ne tréfálj, az nem áll jól neked. Komolyan beszélek. Rájöttem a boldogság titkára...

— Ha titok, ne meséld el.

— A dolog roppant egyszerű. Minden korszakalkotó eszme egy mondatban kifejezhető. Például: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat." Kolumbusznak még egy mondatra sem volt szüksége, csak összetört egy tojást... Garfunkel tétele így hangzik: „Az emberek azért boldogtalanok, mert illúzióik vannak." Érted?

— Annyira értem, hogy bővebb magyarázatra már nincs is szükségem.

— Tudniillik! — kiáltott Garfunkel ellentmondást nem tűrő hangon. — Tudniillik, az ember kergeti az illúziókat és azért nem ér rá boldog lenni. Itt van mindjárt a szerelem...

— Hol? — kérdeztem és várakozásteljesen néztem körül a kávéházban.

— Ez csak példa. Tegyük fel, hogy szeretsz egy nőt, akinek valamivel több szőr van a fején, mint más nőknek. A nő otthagy téged, mire te elkezdesz vonítani: „Az a gyönyörű szép haja neki, ezt én nem élem túl." Veszed a hózentrágeredet és felakasztod rá magad. Miért? Mert ragaszkodsz az illúziódhoz, mert ez volt a legszebb nő a világon, akit te véletlenül ismertél meg három hónapja, Lágymányoson. De vegyünk egy másik példát. Elmégy nyaralni a tenger mellé tízezerért. Mert ugyebár a tenger az tenger és végtelen. Viszont, ha beutaltatod magad a Balaton mellé, ott látod a túlsó part vonalát, amely akkora, mint egy ceruza. Tehát kiadsz tizezret, hogy ne lásd a ceruzát, és három évig lókolbászt eszel utána. De sorolhatnám tovább a példákat...

— Nem sorolhatod, Garfunkel — szóltam —, mert én nem hagyom.

— Csak még egyet. Te éjjel-nappal töröd magad, hogy híres légy és népszerű. Végre eléred. A kávéházban a szomszéd asztalnál összesúg két ember: „Ez az a Sófalvi, aki annyi marhaságot összeír..." Mire a másik: „Az a lófejű, akinek olyan dülledt szemei vannak?" Mire az egyik: „Az, az." Nahát, ezért strapálod te magad... De ha történetesen színművész vagy, akkor sem más a helyzet. Egy büdös teremben estéről estére megdöglesz, hogy azok, akik lenn ülnek összecsapják a tenyerüket, mintha molylepkére vadásznának... És te képes vagy évekig görcölni egy pozícióért, amely egy fokkal mélyebb meghajlásokat és ingyen szendvicseket von maga után... Vagy egész életedben a föld alatt turkálsz, míg végül találsz egy pitykegombot, amely ugyanolyan, mint a többi pitykegomb, csak ráírják a múzeumban, hogy „Kr. e. 5. század." Vagy csináltatsz egy hegyesorrú cipőt egy belvárosi maszeknél...

— Hagyd abba! — szóltam rá. — Te bennem személyesíted meg az egész emberiséget, ezt kikérem magamnak! Térj a tárgyra! Hogyan leszek én boldog?

— Nemcsak te leszel boldog, hanem az egész emberiség, ha rám hallgat. Pokolba a hamis illúziókkal! Minden nő egyforma, és a tenger csak annyiban különbözik egy lavor víztől, hogy nagyobb. Nincs szükség hatalomra, semmi szükséged arra, hogy mélyebben hajoljon meg előtted az az ember, akit egyébként is utálsz. És, most fogsz csodálkozni a legjobban, teljesen mindegy, az MTK győz-e vagy a Fradi... Vissza a gyermeki örömökhöz. Vissza az állati lét boldogságához! Az emberiség boldogságának egyetlen módja van: az illúziótalanítás.

— Ez nem lesz jó, mert nem lehet kimondani.

— Erre is gondoltam, „talanításnak" nevezem röviden. Alakítok egy Nemzetközi Talanító Egyesületet. Én leszek az elnök és a pénztáros.

— Tagdíj nincs! — szóltam rá szigorúan Garfunkelre.

— Disznó vagy... — mondta szemrehányóan. — Az emberiség boldogsága nem ér meg egy tízest?

— Nem. Mert félek, hogy illúziót vásárolnál érte. Ezt, mint elnök, nem teheted meg.

— Akkor rendelj egy konyakot.

Amikor meghozták a konyakot, Garfunkel mohó ujjakkal nyúlt érte, de én lefogtam a kezét és így szóltam:

— Nem veszed észre, hogy ez a konyak is csak illúzió? Olyan, mint a víz, csak büdös. Megfosztalak az illúziótól, hogy lásd, milyen jó tanítványod vagyok...

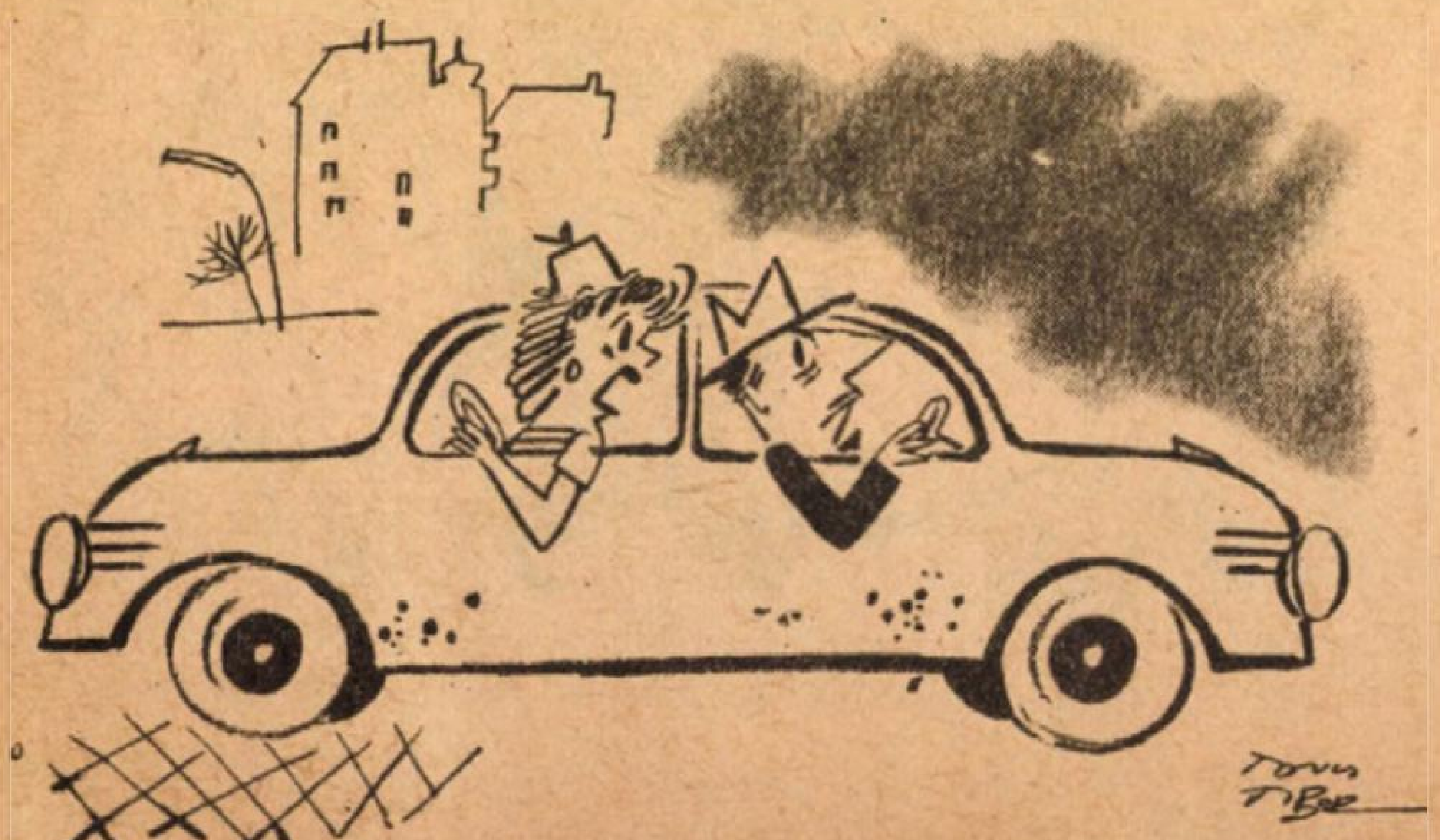
Kiittam a konyakot, majd látva Garfunkel csalódott arcát, hozzá tettem:

— Igaz, hogy a konyak egy kis kábulatot is okoz, mintha fejbe kólintanák az embert. Ez nem illúzió, ez pozitivum. Ezért, ha óhajtod, szívesen fejbeváglak egy kicsit, hadd legyen neked is egy kis örömöd.

Gádor Béla

Családi Moszkvics

Toncz Tibor rajzai

Indulás előtt

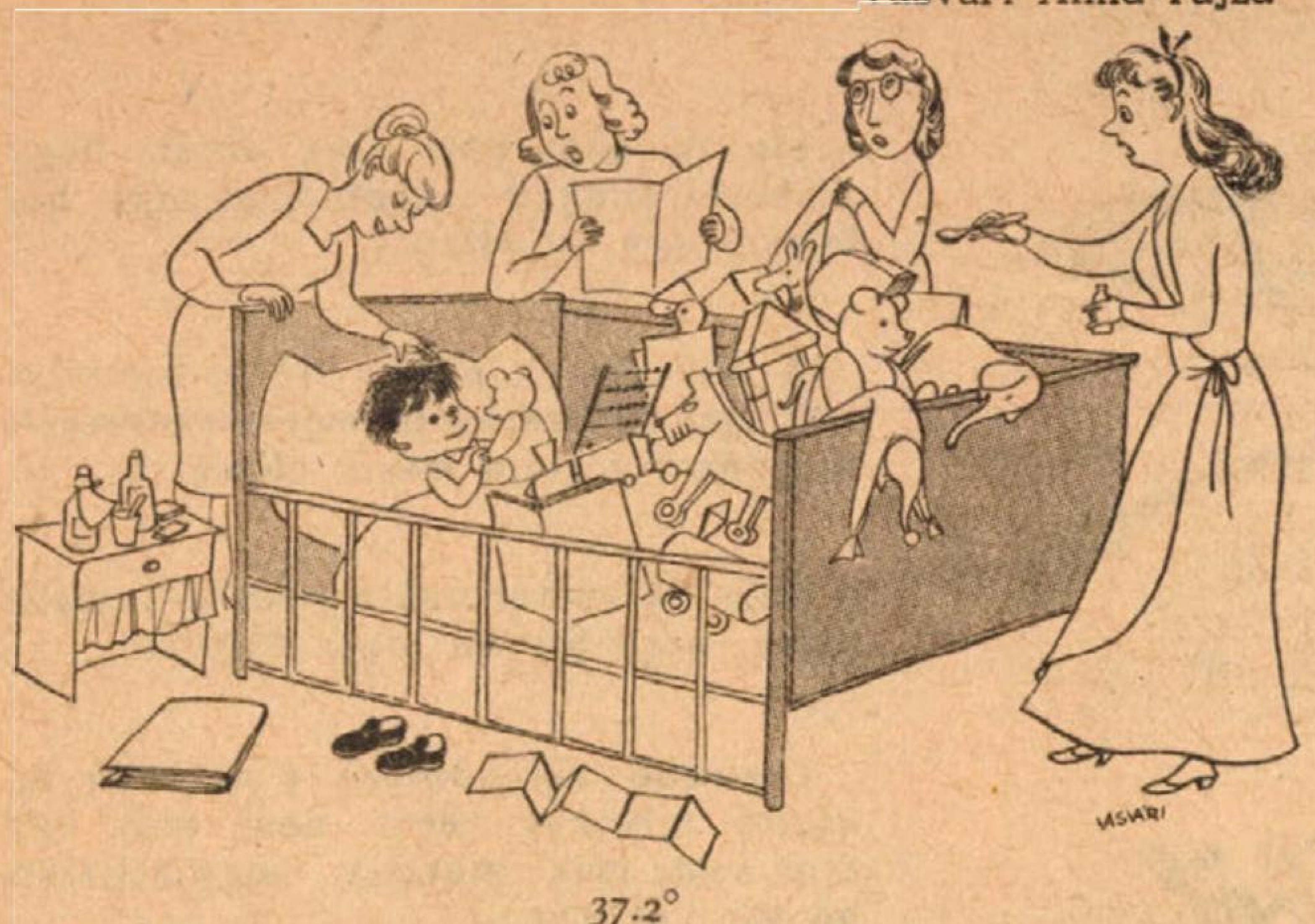
Hegedűs István rajza

– „Gázlómélység a Dunán"...

Női dolgok

Vasvári Anna rajza

37.2°

FELTŰNÉSI VISZKETEGSÉG

Jómagam is elámultam, amikor a népszerű Nagymező utcai eszpresszó járdája elé hangos pöfögéssel beállott egy dömper, amelynek vezetői ülésén Bajnai Tamás, az ifjú komikus igazgatta a kallantyúkat. Nyomban hatalmas tömeg vette körül a földszállító kocsit, amelyről könnyed mozdulattal ugrott le Bajnai, kalaplengetve mosolygott, kiosztott néhány autogrammot, majd letelepedett mellém.

— Jó ötlet volt, mi?! — kacsintott rám, majd szeretettel legeltette szemét a dömperen.

— Hát ez micsoda? — kérdeztem ámulva.

— Mindjárt elmesélem. Egy tejflipet! — kiáltott egy arra sündörgő pincérre.

Kényelmesen elhelyezkedett.

— Tudod, egy komikus számára szinte olyan életkérdés a népszerűség, a feltűnés, mint más közönséges halandónak az oxigén. Én már sokmindent megpróbáltam eddig. Eleinte — naiv módon — remekbeszabott alakításokkal igyekeztem kiharcolni a feltűnést. A kritika azonban csak annyit írt rólam: „. . . Bajnai ismét megnevettetett bennünket . . .” Ekkor ravasz lettem. Remekbeszabott ruhákat, lila nadrágot és égszínkék kalapot kezdtem hordani. Hátha ez is meghozza a feltűnést. De mi történt? A többi komikus is papagájöltözéket kezdett hordani. Gondoltam, szelídített sakált sétáltatok majd a korzón, de a fenevad beszerzése meghaladta pénztárcám erejét.

Beleszürcsölt a flipbe, majd folytatta:

— Közben mégis gyűjtöttem valami kis pénzt, gondoltam, talán veszek egy autót. De rájöttem, hogy ma már igen sok színésznek van kocsija és bármilyen hangosan is csapja be az ajtaját, az ma nem kelt feltűnést. Amellett bizonyos anyagi rangsort is jelöl az autók márkája. A szerényebb P 70-est vásárol és így feljebb a tehetősek Moszkvicsáig. Ekkoriban ötlött a szemembe egy hirdetés: „Használt dömper eladó!” Ez az! — dobbant meg a szívem — dömpere egy színésznek sincs! Elmentem a megadott címre és rövid alku után megvásároltam. Nem valami gyors jármű, de feltűnő és nem tudják az árát sem. Ha esik az eső, kékcsíkos ponyvát szerelek a vezetői ülés fölé, egyszóval, semmi gondom nincs vele. Viszont elértem — és ezért pukkad a szakma — ahol megjelenek vele, rögtön suttognak az emberek: „Látod, itt megy a jópofa Bajnai a dömperével!” Na, merre mégy? — csapott vállon — elviszlek egy darabon.

Beszálltam. Bajnai előreült, nekem a földszállító vaskosárban jutott hely. Nem volt valami kényelmes dolog álldogálva rázkódni, dehát istenem, nekem sem árt a népszerűség. Amikor a Margithíd elé értünk, Bajnai udvariasan hátraordított:

— Jó, ha itt kiteszlek?

Bólintottam. Bajnai megnyomott egy gombot, a kosár hátrabillent és én a kövezeten feküdtem. Mielőtt elaléltam, a fülemben zsongott a tömeg áhítatos moraja:

— Látjátok, itt megy a jópofa Bajnai a dömperével! . . .

Tardos Péter

Fejlődik a vendéglátóipar

Szűr-Szabó József rajza

– Tölgyfa! Ezen nem fognak egész nap ücsörögni a vendégek! . . .

Szemvizsgálat

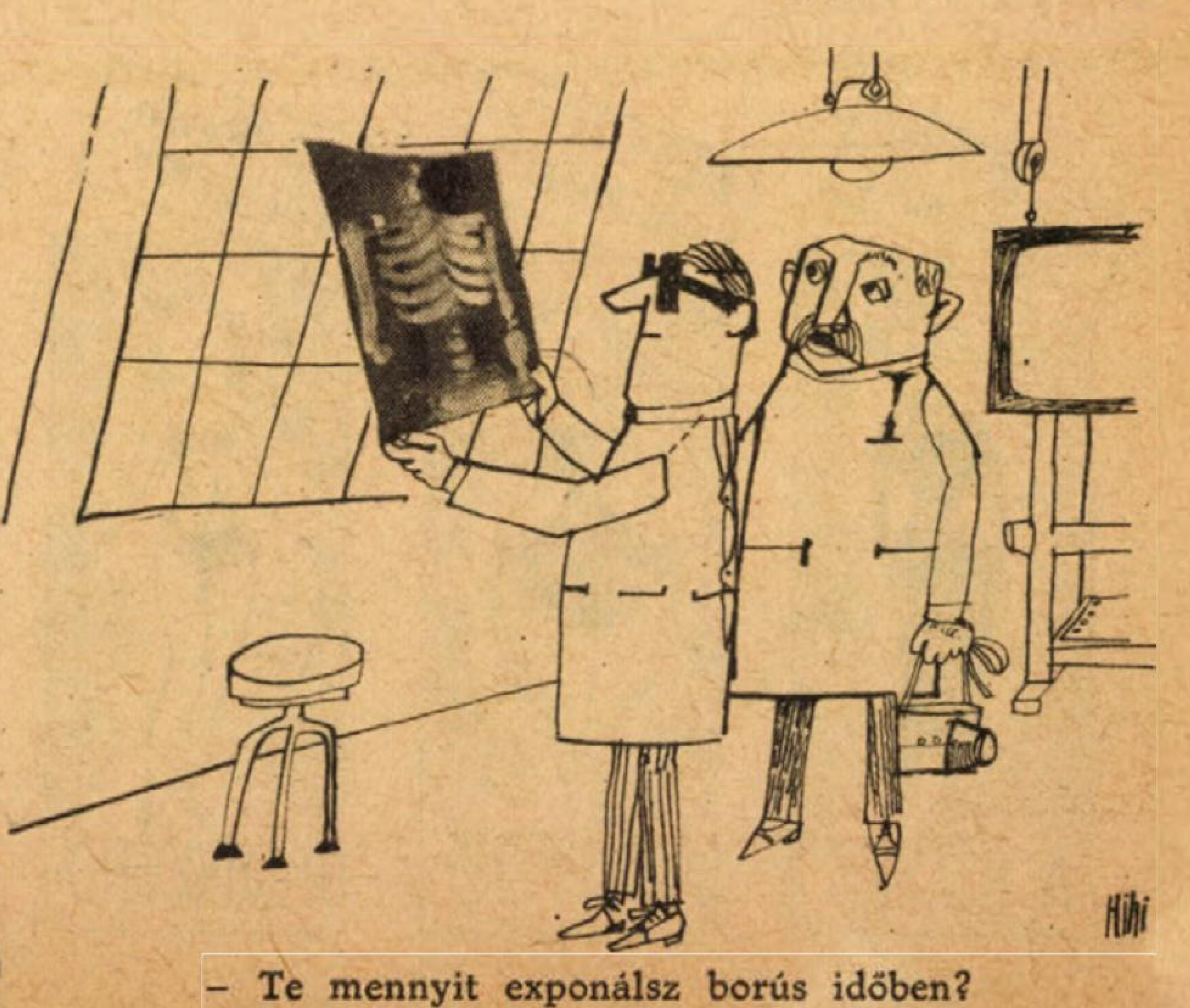
Kaján Tibor rajza

– Az utóbbi időben nem látok mindent!

Amatőr fotósok

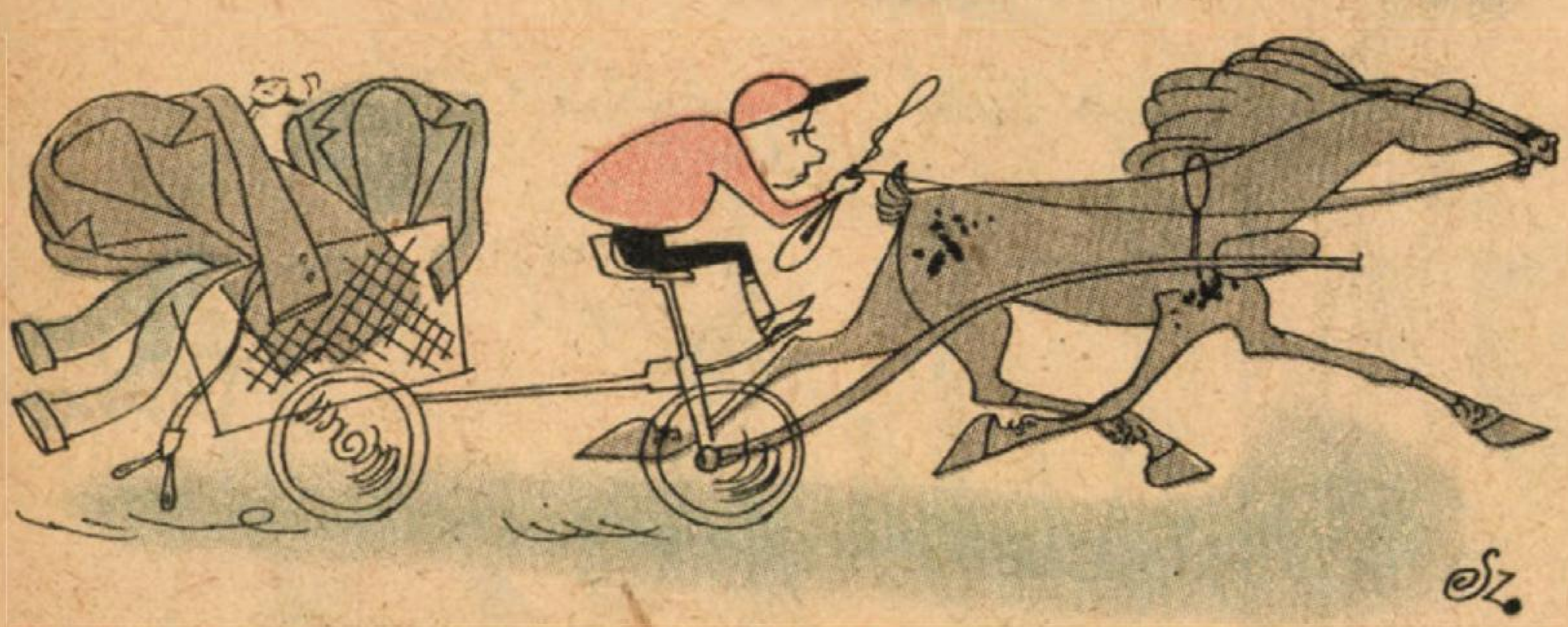
Hegedűs István rajza

– Te mennyit exponálsz borús időben?

ÜGETŐ

Szűr-Szabó József rajza

A humor könyvéből

IFJ. DUMAS „fájdalmas ürességről" írt az egyik regényében.

— Különös kép — mondotta egy kritikus. — Hogyan fájhat valami, ami üres?

A regényíró így válaszolt:

— Önnek még sohasem fájt a feje?

FERNANDEL, a világszerte népszerű filmszínész, nemrégiben részt vett egy keresztelőn. A rokonok nagyon kíváncsiak voltak, mit szól a művész az újszülötthöz.

— Nagyon szép kis gyerek — mondta Fernandel. — Egészen a mamája — és félig a papája.

ZSOLT BÉLA Párizsban járt, ahonnan rendszeresen kellett cikkeket küldenie lapjának.

A szállodai szolga, akivel hamarosan nagyon összebarátkozott, sokszor elnézte, hogy milyen fáradhatatlanul ír. Egyszer aztán nem állhatta már meg és megkérdezte:

— Mit ír annyit, Monsieur?

— Én magyar újságíró vagyok — mondta Zsolt —, és cikket írok a lapomnak.

— Magyarul?

— Magyarul.

A szolga elgondolkozott egy kicsit, aztán így szólt:

— Miért nem ír, Monsieur, franciául? Az sokkal könnyebb.

BERLIOZ, a nagy francia zeneszerző, ott volt Cherubini operájának, az „Ali Babá"-nak előadásán. Az első felvonás végén ásítva mondta:

— Húsz frankot adnék, ha volna benne egy gondolat...

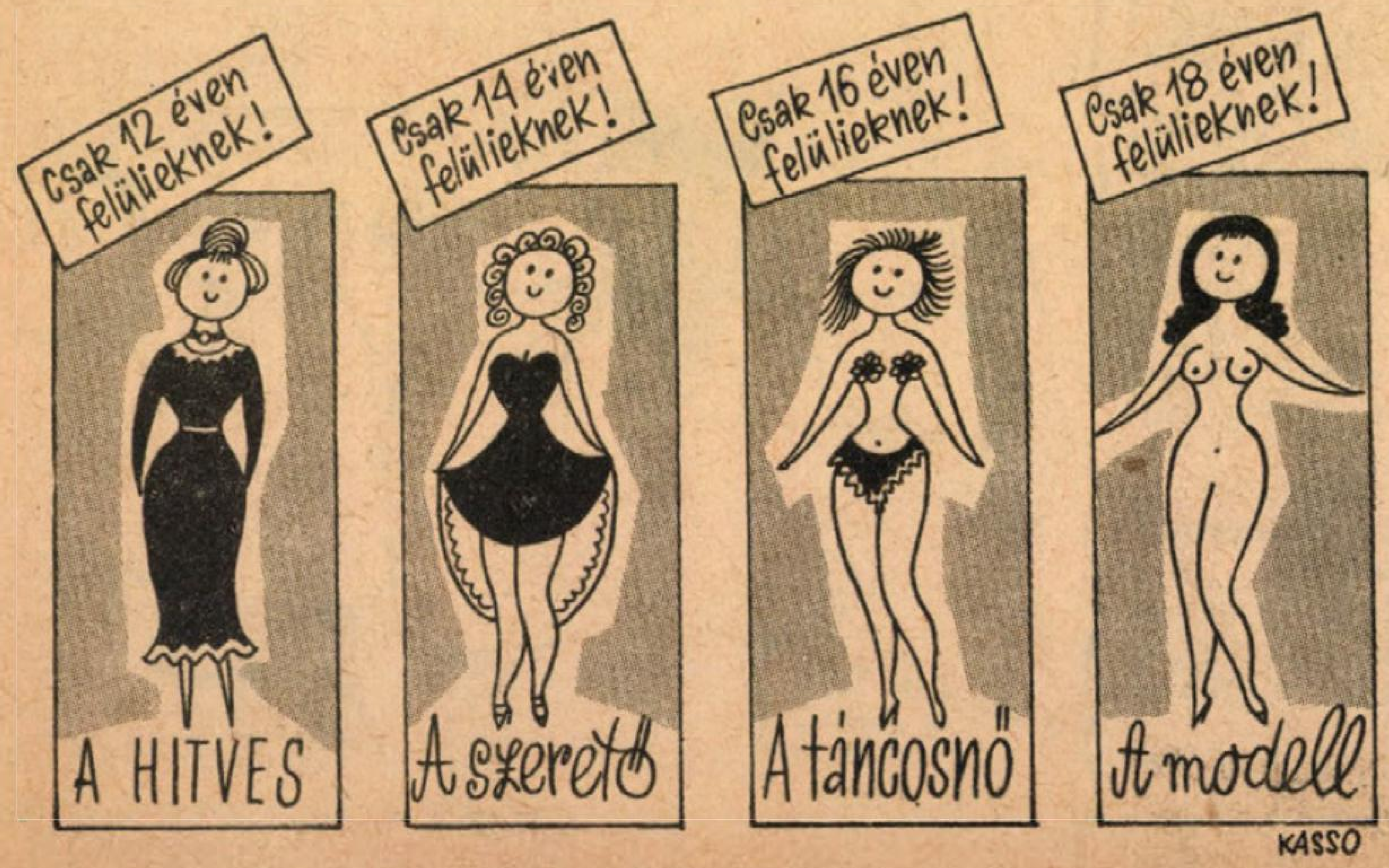
A második felvonás közepén negyven frankot ajánlott, a felvonás végén nyolcvanat. A harmadik felvonás közben felállt a székéről.

— Ehhez nem vagyok elég gazdag...

Moziplakátok

Kasso rajza

MINDENFÉLE

Ne feledkezzünk meg arról, hogy embertársaink is szeretnének néha befejezni egy mondatot.

*

A csillagászok puszta tárgyilagosságból, igazságérzetüktől hajtva szeretnék megnézni a Hold másik oldalát is.

*

Némely ember azért vesz ki szabadságot, hogy legyen ideje dolgozni.

*

Legújabb darabomban a narrátor az utolsó felvonás végén nem szól egy szót sem, csak mutatja, hogy teljesen be van rekedve.

*

Ami nem derül ki, az nem is titok.

*

Állítólag két év múlva kitör a Vezúv, hacsak tárgyalások útján nem sikerül rendezni a dolgot.

F. L.

Körúti tudósítónk jelenti

— Van kávé?

— Nincs.

— Miért nincs?

— Nincs gőz. És víz sincs. Javítják a csöveket.

— Ha lenne gőz és lenne víz, akkor kaphatnék egy duplát?

— Hogyne, kérem.

Félóra múlva gőzölgő vizet vittem az eszpresszóba, kértem egy duplát és kiakasztottam az ajtóba egy táblát ezzel a szöveggel:

Szimplát és duplát hozott anyagból minden mennyiségben készítünk.

VEZESS BALESET NÉLKÜL!

Az amerikai Ohio-állam egyik kis városkájának határában a következő feliratú táblát helyezték el nemrégiben:

VEZESS ÓVATOSAN!
Egyetlen orvosunk szabadságra ment!

Hátha valaki nem ismeri...

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

A szép Dobosné válópert indít az ura ellen s a tárgyaláson sírva panaszkodik:

— Nem bírom, kérem, ezt az életet tovább. A férjem úgy bánik velem, mint egy kutyával.

A bíró részvéttel kérdezi:

— Hogyhogy? Talán veri magát?

A szép asszony könnyek közt feleli:

— Azt éppen nem, de azt akarja, hogy hű legyek hozzá.

Sándor Károly pályaműve a Fővárosi Tanács

„Budapest néprajza"

pályázatára

Eredeti budapesti népi hangszer

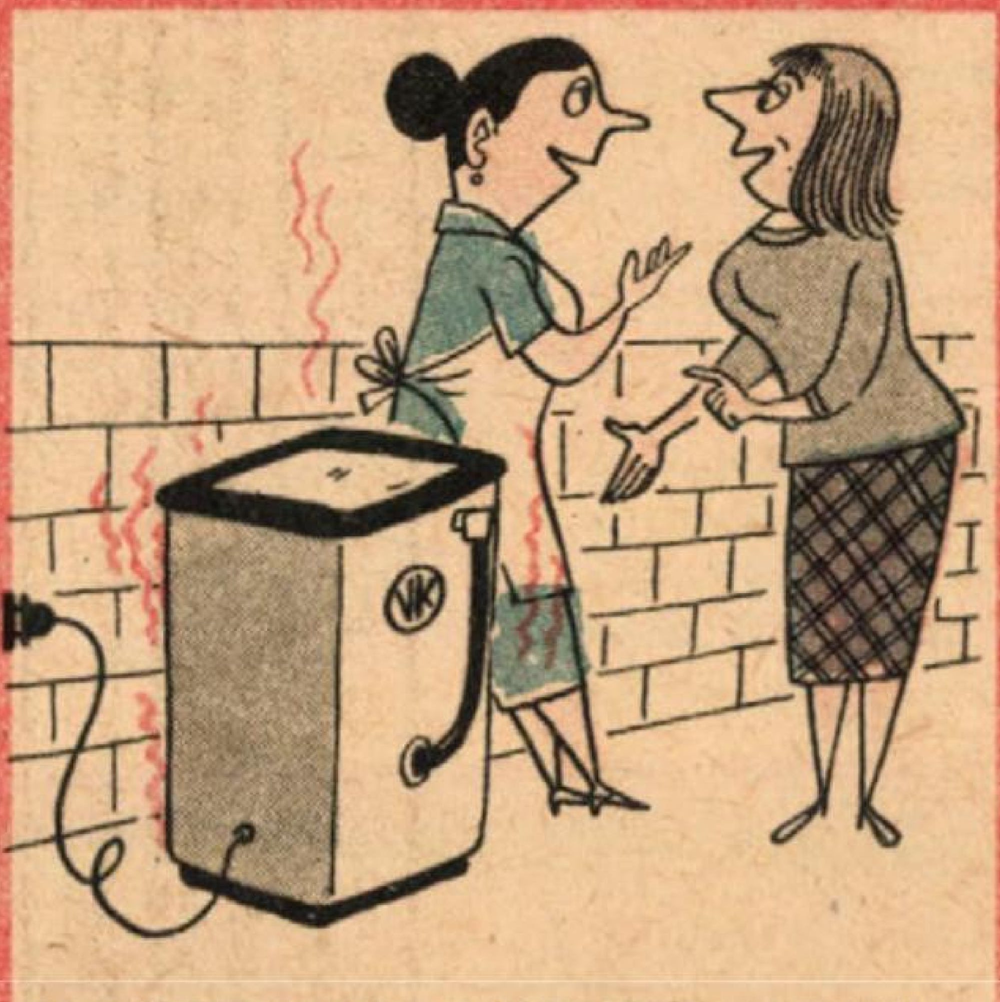
Legényavatás a Csikágóban

Üveges-tánc, Közért-figura

Sujtásos népviselet a Belvárosból

Mosóasszonyok a Csengery utcából

Kállai kettős (budapesti változat)

Fosztóka, a hatoson

Népi fafaragások a Margitszigetről

Áruházi varrottas

Leány-vetélkedő

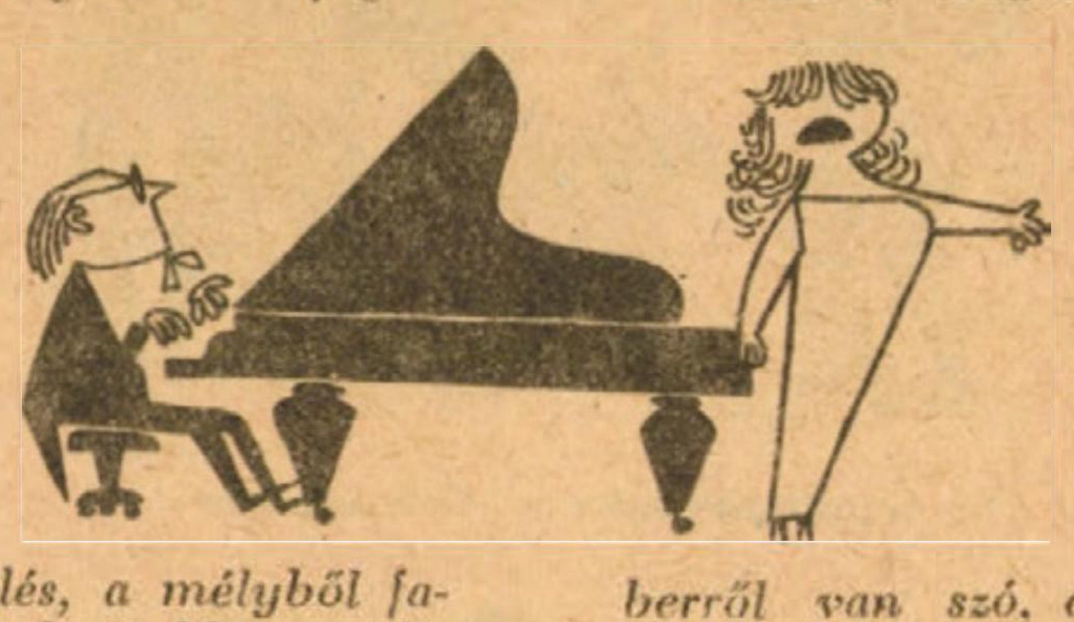
Krapancsák bá', a városszerte híres mesélőember

Este a fonóban

Tolmácsoló művészet

Csodálatos művészi élményben részesült tegnap este a Weimari Udvari Színház előkelő közönsége. Erna Stockenhuber, ez a kivételes képességű előadóművésznő tartotta szavaló estjét ámuló és rajongó hívei előtt. Milyen szegényes az emberi szókincs, ha arra akarjuk felhasználni, hogy csak halványan is visszaadjuk ennek a forró estének a hangulatát. A hang, a szó csodája volt ez, s mi, szerencsés halandók, akik jelen lehettünk ezen a feledhetetlen estén, megerősödhettünk abban a néha kétkedve hitt meggyőződésünkben, hogy az emberi élet mégsem hiábavaló, s fajtánknak van hivatása ezen a világon. Erna Stockenhuber művészete egymagában is bizonyítja az emberiség létének jogosságát. Mert a művészet az, amely különbbé, jobbá, szebbé teszi életünket, a művészet az, amely által lelkünk soha nem álmodott magasságokba emelkedik. A tagolt, érthető beszéddel emelkedett ki valaha az ember az állatvilágból, de minő égi csodává vált a kimondott szó, egy olyan tündéri lény ajkán, mint amilyen Erna Stockenhuber. Hallószerveink a megtiszteltetéstől meghatottan fogták fel az éteri hangokat, az átélés, a mélyből fakadt drámaiság kifejezéseit. Túláradó érzelmeinkben néha megborzadtunk, mert úgy éreztük, varázslat ez, a szavak mágiája, a levegőben tovasuhanó szívdobbanás, titkos üzenet egy szebb világból. Igen. Erna Stockenhuber elbűvölt, elkábított minket, hogy kiragadjon a prózai világ szürkeségéből, alantas gondjaink közül és megmutassa nekünk a zengő, szárnyaló eget.

Megremegtünk az ismeretlentől való félelmünkben, a megmagyarázhatatlan nyugtalanságtól, amikor a művésznő a Bűvészinas különös, természetfölötti erőktől feszített történetét adta elő, s éreztük, hogy a titokzatos erők minket is elborítanak, mint a megfékezhetetlen víz árja, örök figyelmeztetőül azoknak az avatatlanoknak, akik kontár kézzel nyúlnak a természet nagy erőihez. Teremtő ég, mit tud elmondani nekünk az emberi hang, ez a bársonyos, néha szelíd, néha félelmetes, néha titokzatosan sejtelmes, szívekbe hasító hang. Vagy amikor a művésznő a Rémkirály kísérteties lidércnyomását idézte, egyszerre éreztük az atya aggodalmait, a rémlátásokkal viaskodó kisgyerek lázas agóniáját, s éreztük egy másik világ félelmetes alakjának, a Rémkirálynak halálos szorítását. A kimondott szó repített minket túl megszokott világunk határain a csodák birodalmába. Köszönet és hála Neked, Erna Stockenhuber, az emberiség jótevője.

Ennek a csodálatos, feledhetetlen, lelkünket felemelő estének csak egyetlen zavaró incidense volt. Amikor a végsőkig fellelkesült közönség szinte őrjöngve ünnepelte az isteni művésznőt, egy sunyi tekintetű, tagbaszakadt fickó egy óvatlan pillanatban felkapaszkodott a pódiumra, odasettenkedett a művésznő mellé és esetlen mozdulatokkal hajlongani kezdett. Először mindenki azt hitte, hogy egy szerencsétlen beteg emberről van szó, aki beleőrült a nagy élménybe, de rövidesen kiderült, hogy az illető egy Goethe nevű helyi versfaragó, aki azzal a nevetséges ürüggyel, hogy vele íratták meg a művésznő számára a szöveget, odatolakodott az emelvényre, hogy részt kérjen a sikerből, holott alantas munkája béréül már odalöktek neki néhány pénzdarabot. Szerencsére a rendezők hamar észbekaptak, kipenderítették az emelvényről a semmirekellőt, aki megszégyenülten elkotródott, s a közönség ezek után zavartalanul, felszabadultan ünnepelhette korunk csodálatos előadó művésznőjét, az egyedülálló, a felülmúlhatatlan, az imádott Erna Stockenhubert.

Feleki László

Interju egy nagy művésszel

(LÁTOGATÁS VANCZÁK OTTÓNÁL)

Szótlanul üldögélünk egymással szemben és feketét iszunk.

— Imádom a kávét — mondja a művész. — A kávéillat mindig Délamerikát juttatja eszembe, a virágfüzéres, tüzes eszkimó lányokat, amint pampát járnak és a nagymamát, aki nagyon jó volt hozzám annakidején Rákospalotán...

Miközben beszél, a szemét nézem. A beszélő szemét. Mintha szája volna a szemének és szeme a szájának. Néhány évvel ezelőtt láttam először játszani Vanczákot a Bubért vállalatnál, a „Fegyelmi tárgyalás" című szomorújátékban. Istenem, micsoda nagy alakítás volt: görnyedten, mint egy aggastyán, csüggedten lógó karokkal, lehajtott, reszkető fejjel álldogált a fegyelmi bizottság előtt, amely sikkasztással vádolta őt. Vanczák összetett kézzel sírt, zokogott, mellét verdeste és fogadkozott, rimánkodott, könyörgött és ismét fogadkozott. Óriási sikere volt, a bizottság minden tagja könnyezett és természetesen felmentették. Az előadás után felkerestem a szobájában. Egy fütyürésző, jókedvű fiatal férfi üldögélt az íróasztalánál és azt kérdezte: „No, milyen voltam?" Akkor döbbentem rá, hogy milyen nagy művész Vanczák Ottó.

Most itt ül velem szemben. Kávézunk. Előtte egy papírlap hever az asztalon, mint egy hanyagul odavetett fehér liliom, vagy mint egy finom női csipke kesztyű.

— Új szerep? — kérdem a papírra mutatva.

— Ó, egy kis semmiség — legyint — egy kurta felszólalás a holnapi osztályértekezleten.

De aki látta Vanczákot a Zúzmért vállalatnál, az opportunista Vanczák szerepében, aki látta Vanczákot a „Csupért" vállalatnál az erkölcsös Vanczák szerepében, az tudja, hogy ilyen nagy művésznek, mint ő, nincs kis szerep és nagy szerep. Emlékszem, amikor Vanczák az erkölcsös Vanczák szerepében lépett fel és izzó szavakkal bélyegzett meg egy butuska, ijedt nyulacska gépírónőt, aki viszonyt folytatott egy kartársával, mindenki elfeledkezett arról, hogy Vanczáknak négy barátnője van és hogy orgiákat rendez a lakásán. Megbűvölten néztük a fekete kintetű, karikás szemű, sápadt Savaranola-Vanczákot, amint jobbját lándzsaként előreszegezve, lázas-rekedt hangon, remegő ajakkal azt kiáltotta: „Ó, mondjátok, kartársak, ó, meddig tűritek még..." satöbbi, satöbbi...

Az ablakon besüt a nap és behallatszik az utca zaja: a villamosok csilingelése, távoli harangszó, vidám aratólányok danája, s egy altatódal, amelyet egy galambősz hajú nagymama énekel az unokájának valahol, valamikor.

— Húsz éves korom óta játszom — vall a művész. — 1932-ben fedezett fel a drága emlékezetű Goller István igazgató egy sötét, dohos alagsori szobában, ahol címeket írtam. Csakhamar egy ügybuzgó, fiatal titkárt alakítottam, aki mindig elismétli a főnöke szavait. Sikerem volt. Egy évvel később már cégvezetőt játszottam, egy gonosz, buta, kéjsóvár cégvezetőt, aki pasaként viselkedik a tisztviselőnők között... Szerettem ezt a szerepemet. Évekig játszottam... Istenem, de rég volt! Hol van már az a vállalat, hol vannak azok a nők...!

— Milyen szerepet szeretne játszani? — kérdem halkan, miközben meggyújtom a cigarettáját. Vanczák álmodozva fújja a kék füstöt és talán egy régi-régi sikeres alakításra, vagy egy zimankós novemberi reggelre gondol, amikor hattyúk repültek az égen, de az is lehet, hogy gróf Monte Christora gondolt, vagy Nedlacsek Bálint Ernőre, aki nem tudom, kicsoda.

— Milyen szerepet játszanék szívesen? — sóhajt fel, balkezét fáradtan végighúzva felhős homlokán. — Szeretnék főosztályvezető lenni. Egy megbízható, jóságos, de szigorú főosztályvezető. Már régóta készülök erre a nagy szerepre... Sajnos, a vállalat igazgatója kicsit mellőz az utóbbi időben... Nem tudom, miért... Nem tudom... Nem tom!..

Még egy kicsit diskurálunk: könyvekről, muzsikáról, filozófiáról, csillagászatról, agronómiáról, asszirológiáról, ornitológiáról, főzésről, atomfizikáról, numizmatikáról, botanikáról, az összehasonlító nyelvészetről, aztán elbúcsúzunk.

Vanczák, a nagy művész kikísér az ajtóig, aztán még sokáig integet utánam.

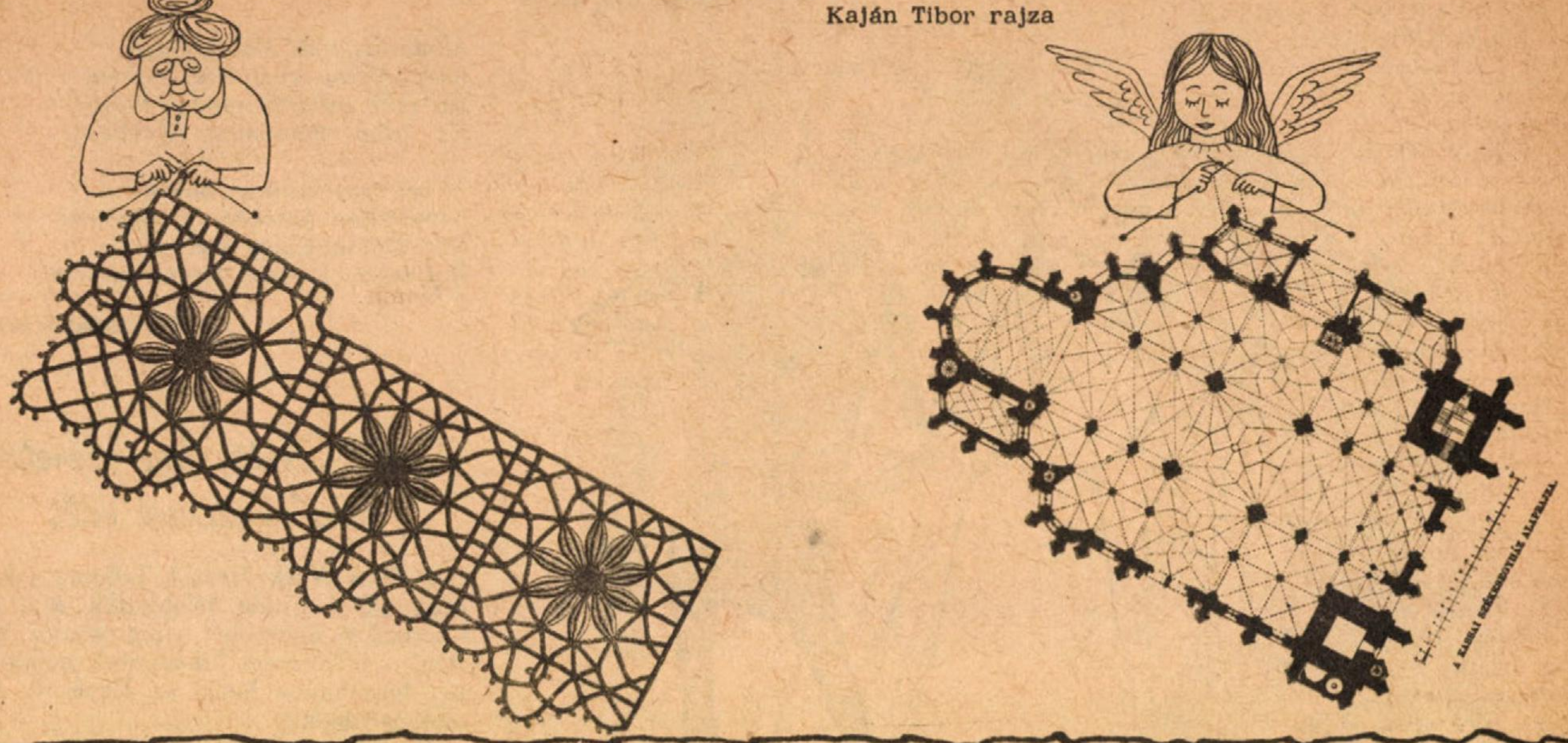
Messziről olyan, mint egy virágba borult hársfa.

Vagy mint bableves, csülökkel, csipetkével.

Mikes György

Kézimunka

Kaján Tibor rajza

Ezt olvastam

A Népszava első oldalán kis színes riport kezdődik emígy: *„Háromszáz bőrönd most vonul Mátrafüredre... Enyhe, zöld levelet bontott fogadásukra a völgykatlan, ráült a Hámori-tóra az első csónak.”*

Szegény kis bőröndök, jól eltévedtek. A Hámori-tó ugyanis nem Mátrafüred, hanem Lillafüred természeti szépségei közé tartozik. Kár, hogy a háromszáz közül egy okos kis vulkánfiber sem akadt, aki figyelmeztette volna a társait, hogy rossz irányban mennek.

◆

A Magyar Nemzetben ezt olvasom:

„A régi világban rouéknak nevezték a bennfenteseknek azt a szűk csoportját, amely otthon volt a kulisszák mögött is.”

Rouéknak a szerelmi tevékenységben kissé megrokkant idősebb urakat nevezik. Azok, akik a kulisszák mögött is otthon vannak: habituék. Úgy látszik, igaza van a régi bölcsességnek: ne használjunk idegen szavakat, mert sohasem tudhatjuk, mit jelent.

◆

De magyar szavakat is csak akkor használjunk, ha tudjuk, mit jelentenek. Sólyom László írja a Népszava „Átkozott tavasz” című elbeszélésében:

„... olyan idióta volt tegnap este, mint egy vizesnyolcas.”

Vizesnyolcasoknak a kereskedősegédeket nevezték, mert vízzel nyolcasokat öntöztek az üzlet padlójára. Ezt a kifejezést általában a jelentéktelen, szürke kis emberekre értették, akik azonban egyáltalán nem voltak idióták. A szerző tehát vagy az idióta szó jelentését nem ismeri, vagy azt nem tudja pontosan, hogy mi a vizesnyolcas.

A Nők Lapja szerkesztői üzenetben arra int egy kislányt, hogy szerelmi bánatában ne feledkezzék meg a helyesírásról. Ez jogos intelem. Kár, hogy ezt az üzenetet így kezdi a szerkesztő: *„Hogy mit tegyél kedves kislány, azt hamarosan nem tudjuk megmondani.”*. Hamarosan és hamarjában az nem mindegy s én viszont azt üzenem: aki nem tud arabusul, ne oktasson arabusul.

◆

Új szóval gyarapodott édes anyanyelvünk. A Népszabadság elbeszélésében írja valakiről Salamon Pál:

„S ha valaki érzelmeket hozott szóba, rögtön felingerült.”

Felingerülni — ez a szó eddig nem szerepelt nyelvkincsünkben. De élve az alkalommal, jómagam emiatt mindjárt felingerültem. Azazhogy legyünk őszinték: csak ingerült lettem...

◆

A Kortárs *irodalmi* folyóirat, tehát fokozottan kell ügyelnie arra, hogy ne vétsen az általános műveltség és a nyelv követelményei ellen. Tudnia kell a Kortárs szerkesztőségének, hogy Leibnitz nem természettudós, hanem csak egy kis város, a természettudóst Leibniz-nek hívták. És ha már a Kortársnál vagyunk, kifogásolom ezt a mondatot is:

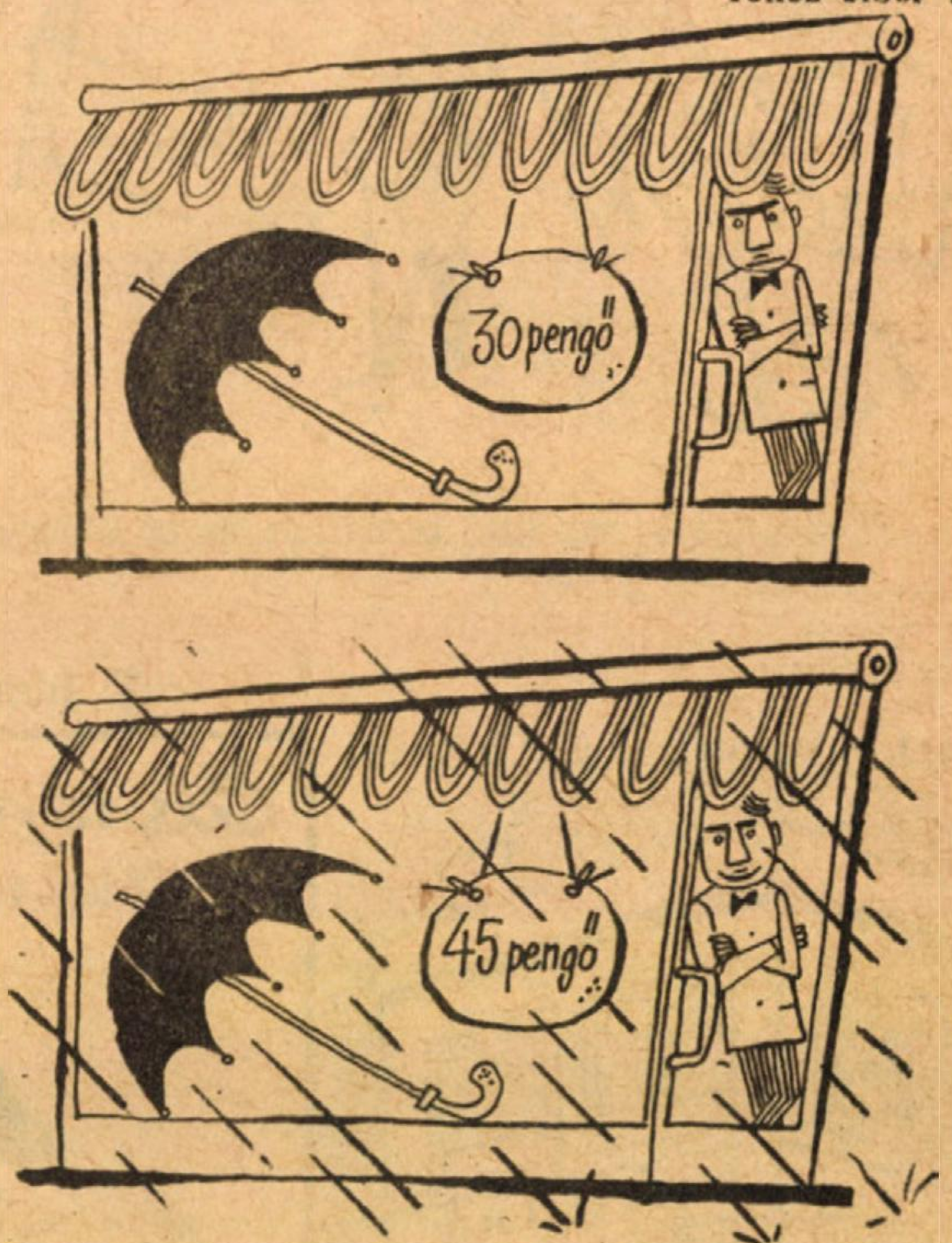
„E kommentárok szenvedélyessége nem hagynak kétséget kommunista szemléletének őszintesége felől...”

Az alanyt és az állítmányt ne mulasszuk el egyeztetni, kivált, ha könyvkritikát írunk!

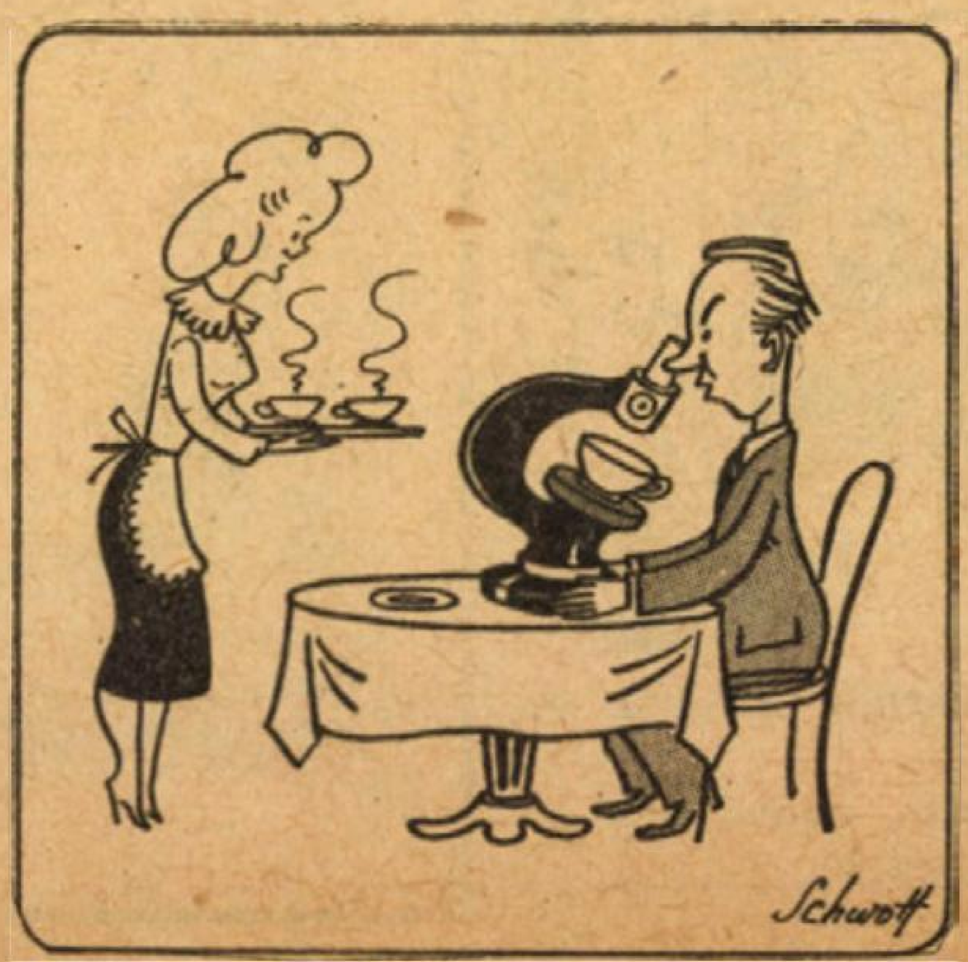
Dr. Argus

Két kép a múltból

Toncz Tibor rajza

Meós szemmel

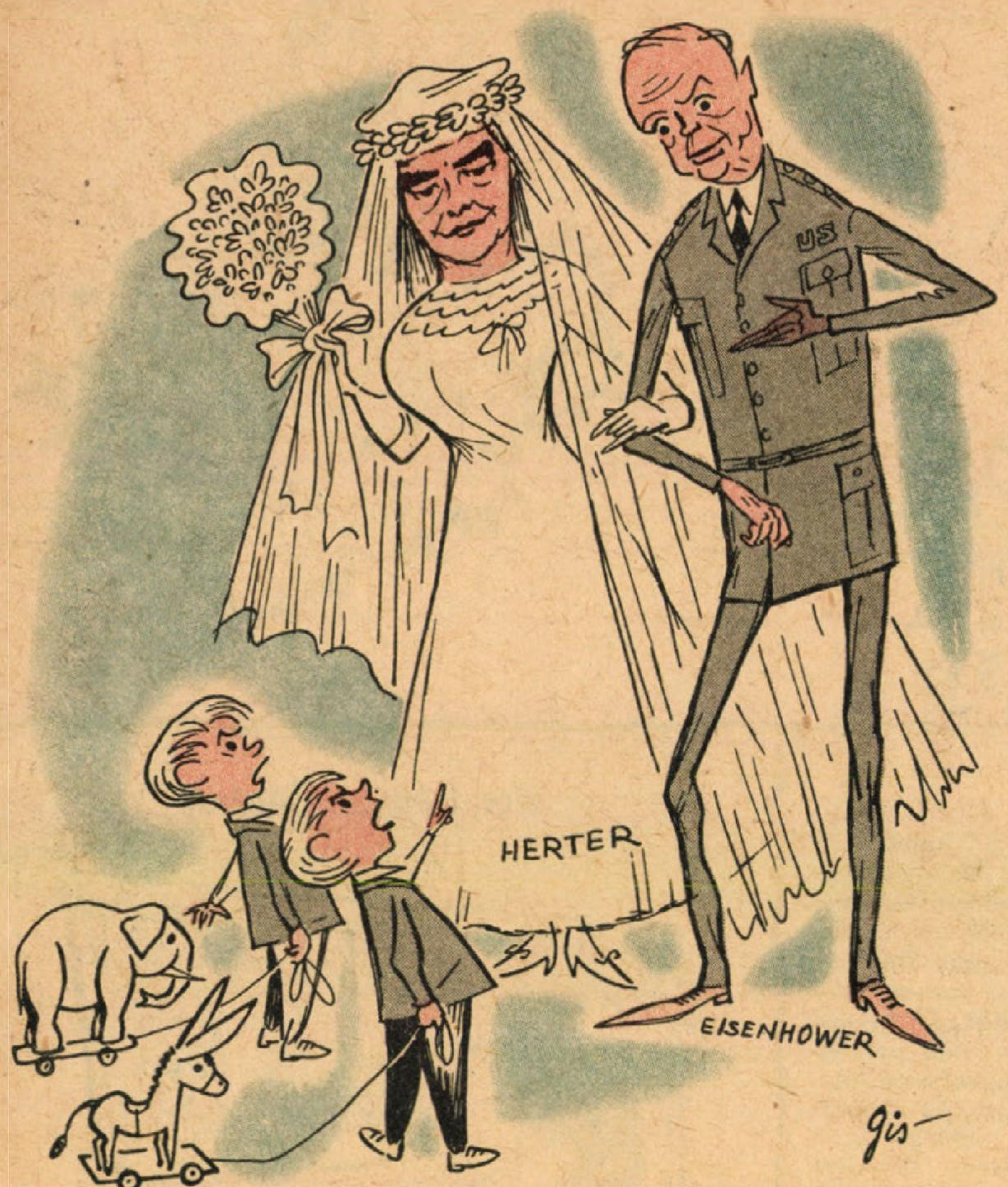

– Kérem, ez a csésze nincs elmosogatva! Valami van a fenekén!

– Az ön duplája, uram! –

Régi vicc — új köntösben

Szegő Gizi rajza

Eisenhower: Na fiúk, bemutatom az új külügyminisztert . . .
Fiúk: Hol új ez?

Debrecenbe kéne menni

Modernizálják Debrecennek
Gördülőcsapágygyárát, hallom,
Ha több gördülőcsapágy készül,
Ez öröm számomra, bevallom.

Mivel van bennem önkritika,
Kimondom kereken és nyersen:
Gördülőcsapágyat szerzek be,
Így talán jobban gördül versem.

Hidvéghy Ferenc

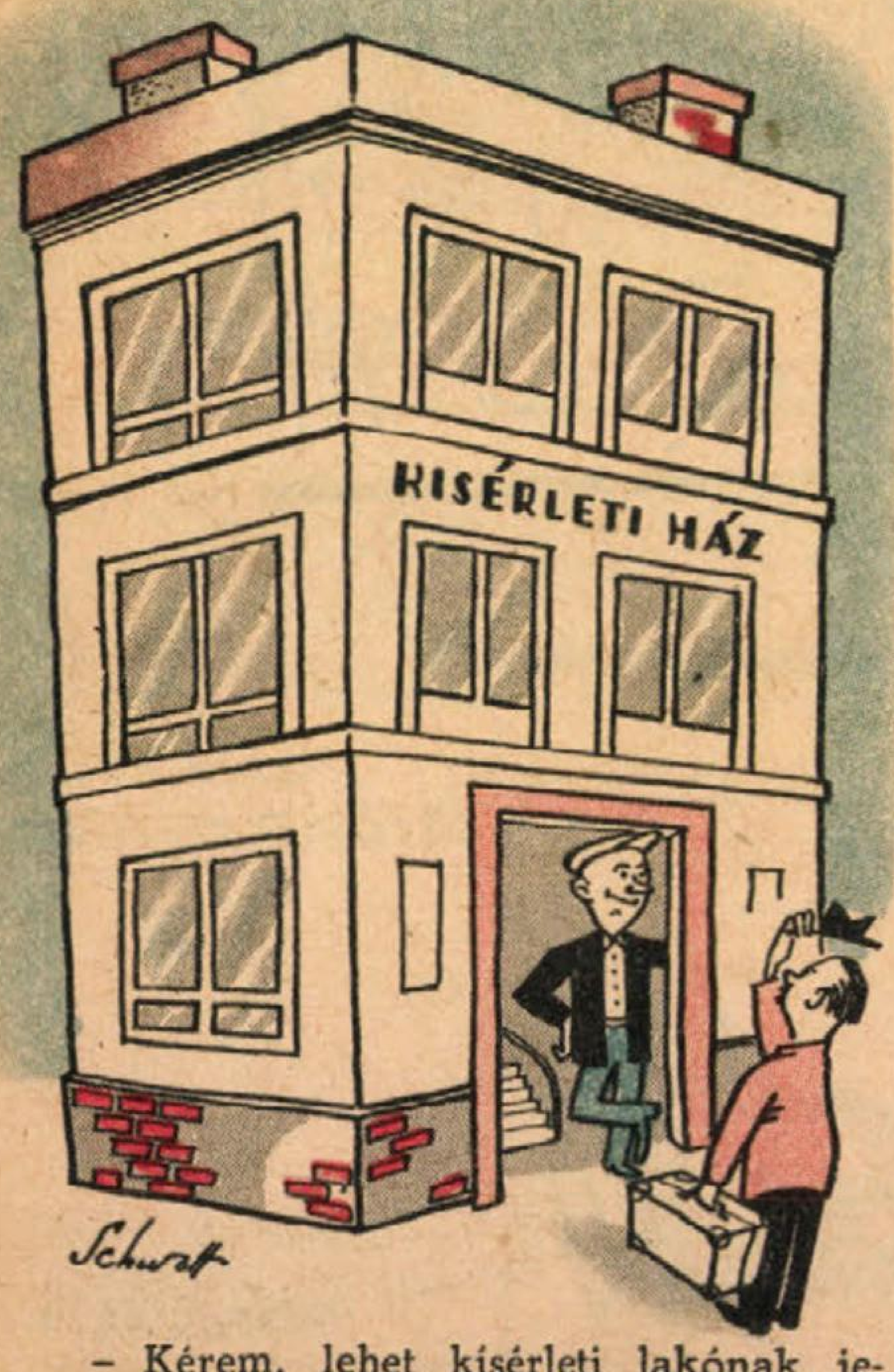
Lady Chatterley szeretője szalonképessé vált

A New York Herald Tribune jelenti, hogy 30 év után feloldották a „Lady Chatterley szeretője" című könyv tilalmát, s a könyvet kihagyások nélkül lehet forgalomba hozni az Egyesült Államok területén.

A „Chatterley" D. H. Lawrance egyik jelentős regénye. A nagy angol író ebben a könyvében éreztette, hogy a szerelem nem mindig áll meg a kerti sétáknál. A könyvet Angliában is csak megcsonkított formában lehetett árusítani. A regényből kihagyták mindazokat a részleteket, amelyeket különben egyetlen cenzor sem hagy ki az életéből. Amerikában is a strip-tease korának kellett eljönnie ahhoz, hogy Lady Chatterley és szerelmese, Mellor a nyilvánosság elé léphessen.

Anglia ebben a tekintetben ragaszkodik függetlenségéhez és nem követi Amerikát. Egy teljes Chatterleyért még mindig 25 font büntetést kell fizetni Nagy-Britannia területén.

Kísérleti lakóház épül Pécsett

– Kérem, lehet kísérleti lakónak jelentkezni?
– Nem tudom kérem, én is csak kísérleti házfelügyelő vagyok . . .

E heti hirdetésünk

Különös házasság

Az amerikai Memphisben a 19 éves Paul Donn feleségül vette a 69 éves Lola Tiptont. A korkülönbség kétségtelenül tekintélyes, de ha figyelembe vesszük, hogy a nők általában tovább élnek, mint a férfiak, a dolog nem is olyan veszélyes.

Annál kisebb megértésre talált a házasság az asszony családjában. 38 éves fia és 40 éves leánya egyszerűen nem képesek belenyugodni a dologba, s gúnyos megjegyzésekkel illetik új mostohaapjukat.

Nincs a mai fiatalokban semmi tisztelettudás!

A Nemzetinél

Ott lakom a Nemzetinél,
Nagy úr lett a házmesterem.
Történelmi idők sarja:
Árkádházi fejedelem.

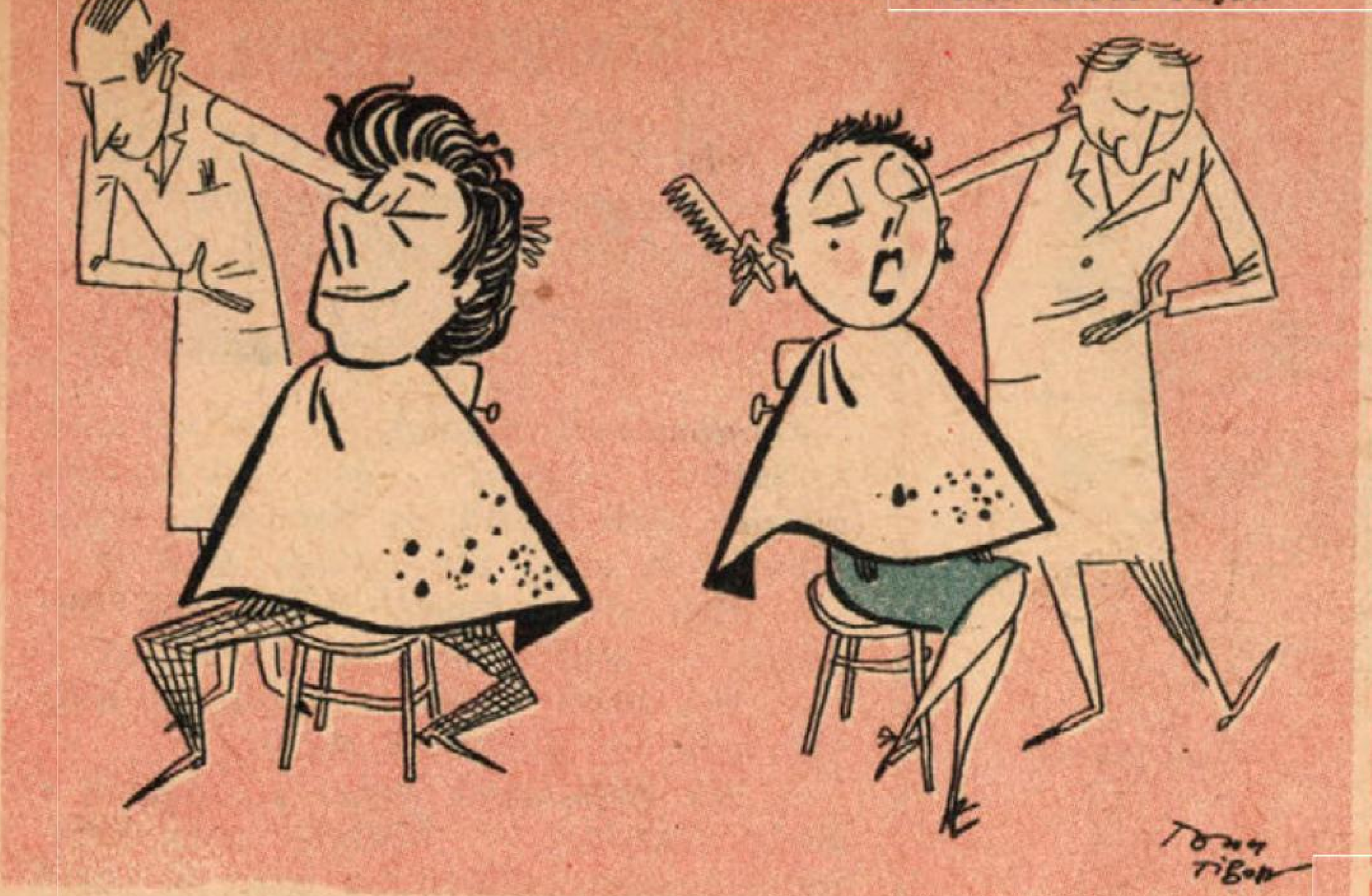
Bizonyíték

Bizonyíték, hogy megjavult
Az üzemi koszt:
Szakácsunk a főztjéből már
Magának is oszt.

G. Sz.

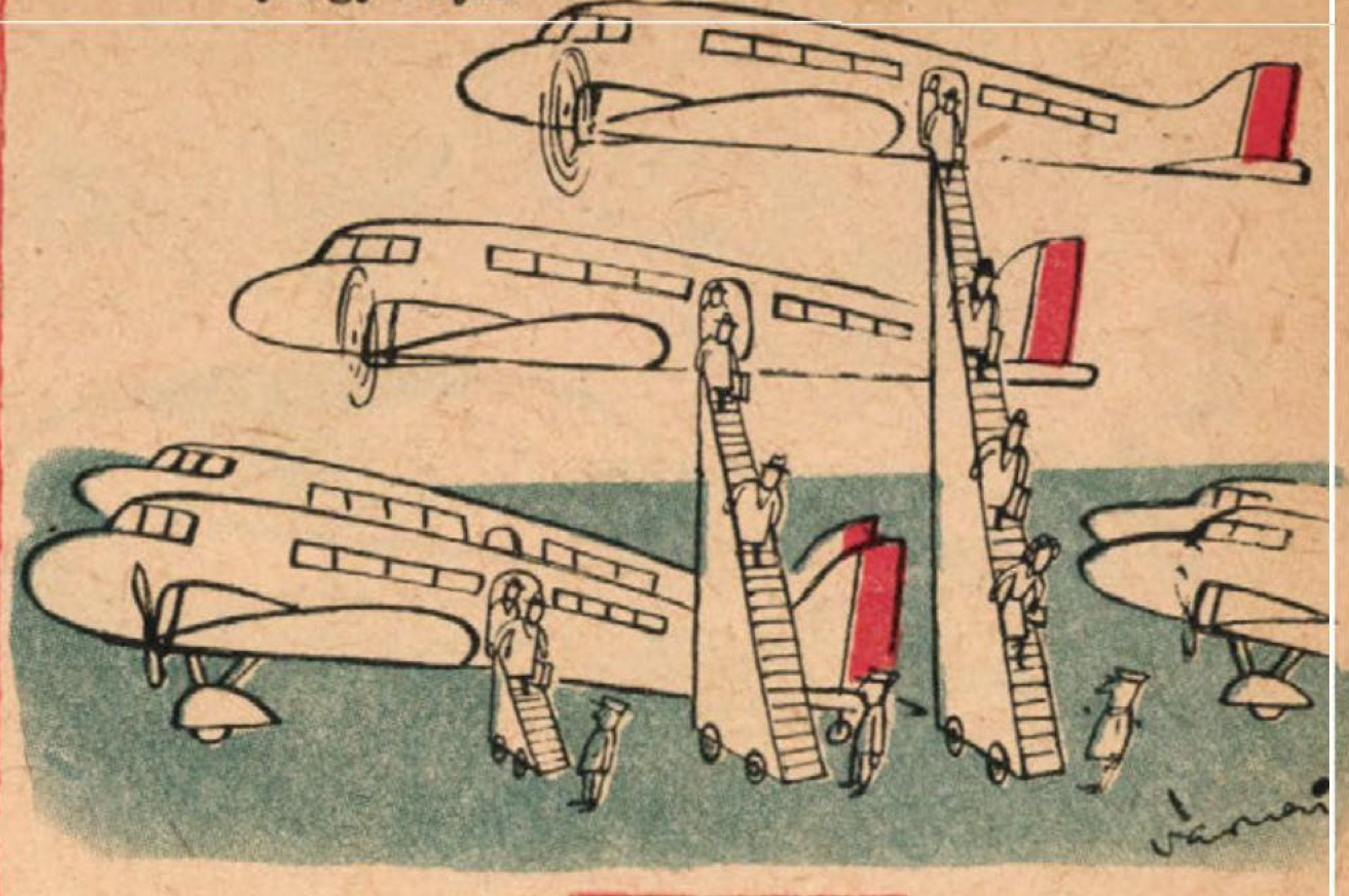
Fodrászverseny

Toncz Tibor rajza

Csúcsforgalom a repülőtéren

Várnai György rajza

Állatkertben

Várnai György rajza

Szív küldi a távolba...

Mostanában többízben is rányitottam véletlenségből a rádió „Szív küldi a távolba” című, rövidhullámon sugárzott műsorára, melynek egyhangúságánál csak érzelgőssége nagyobb, s ma már ott tartok, hogy a megfelelő hullámhosszúsághoz érkezve automatikusan könnyek szöknek a szemembe; vagyis feltételes reflexeim úgy működnek reá, mint Pavlov híres kutyájának nyál-mirigyei az etetést hirdető csengettyű-szóra. Nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy az általunk ismert világegyetem legmeghatóbb hanghullámhossza az, melyben a fenti műsor rezeg.

A műsor változatosabbá tételére viszont két új dalszöveget írtam, melyeket a zeneszerzők figyelmébe ajánlok azzal a biztatással, hogy e szövegek — dallá születésük esetén — bizonyosan helyet kapnak majd a „Szív küldi a távolba” műsorában, sőt könnyen ennek legnépszerűbb számaivá is válhatnak idővel, ezért érdemes lesz az alant mellékelt dal-szövegek megzenésítésén fáradozni.

I.

Kis falunkban kibújt már a vetés,
Van legelő és van legeltetés.
Akác is van, illatos a határ,
Szépen telelt a burgonya-bogár.

Keresztúton, csárda alatt, rézsút,
Sírva vigad egy kidőlt gémes kút.
Árva házad legárvább lakója —
Hazavár egy daruszőrű gólya.

II.

Oly messze, oly távol,
Oly távol, oly messze,
Lesem, hogy jössz-e?
Csomagot küldsz-e?
Szívem, e vérző massza,
Dobog összevissza:
Jössz-e vissza?

Akár egy perce
Feledni merc'-e?

Ha üzenetem szemed könnyekre nem fakassza,
E bánatos nyak magát zsineggel felakassza!

Somogyi

Gyáva kutya

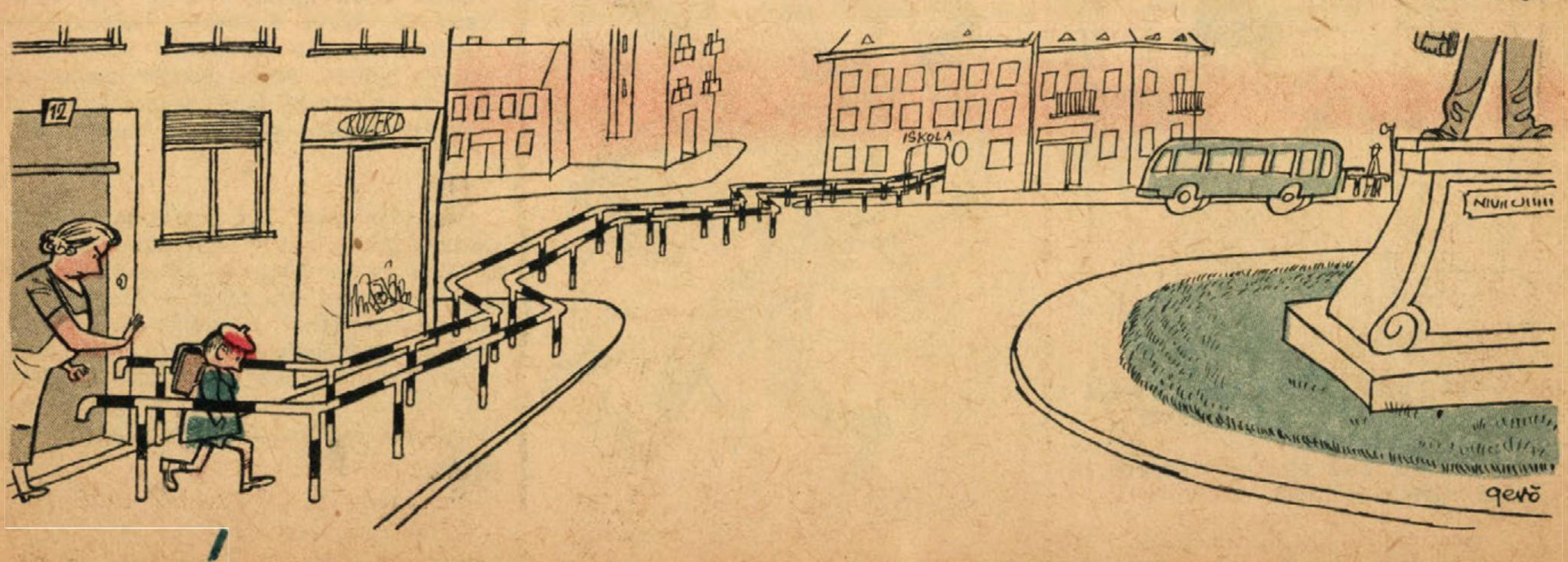
Toncz Tibor rajza

– Látod, Fifi, így kell!

TERELŐ KORLÁT

Gerő Sándor rajza

Amerikai autó

Várnai György rajza

– Halló! Onnan hogy néz ki? . . .

Bókszolgálat

A budapesti telefonszolgálat igazán kitesz magáért. Nemcsak normál A-hangot, pontos időt, lottóeredményt és még számtalan más fontos tudnivalót közöl potom 60 fillérért, de a gyermekek lelkivilágának szükségleteiről is gondoskodik a telefon-mesemondó. (Ezek azok a mesék, amelyek az utókorra nem szájhagyomány, hanem dróthagyomány révén szállnak át.)

Ez a sokoldalú tevékenység adta az ötletet arra, hogy a telefonelőfizetők lelki életének további ellátását tanácsoljam postánknak. Vezesse be a Bókszolgálatot, amelynek lényege a következő:

1. számú példa: Egyedül élő, nem szép, öregedő nő, aki nehezen jut férfibókhoz, de akiben a szeretet iránti vágy éppúgy él, mint szerencsésebb társaiban, feltárcsáz egy számot, mire búgó férfihang suttogja-zümmögi a fülébe: *„Nyuszikám, boldogságom, nélküled olyan az életem, mint magányos kóróé a viharban, te vagy a legszebb nő, akit valaha láttam, alig várom, hogy megint karjaimban tarthassalak . . .”* — és így tovább.

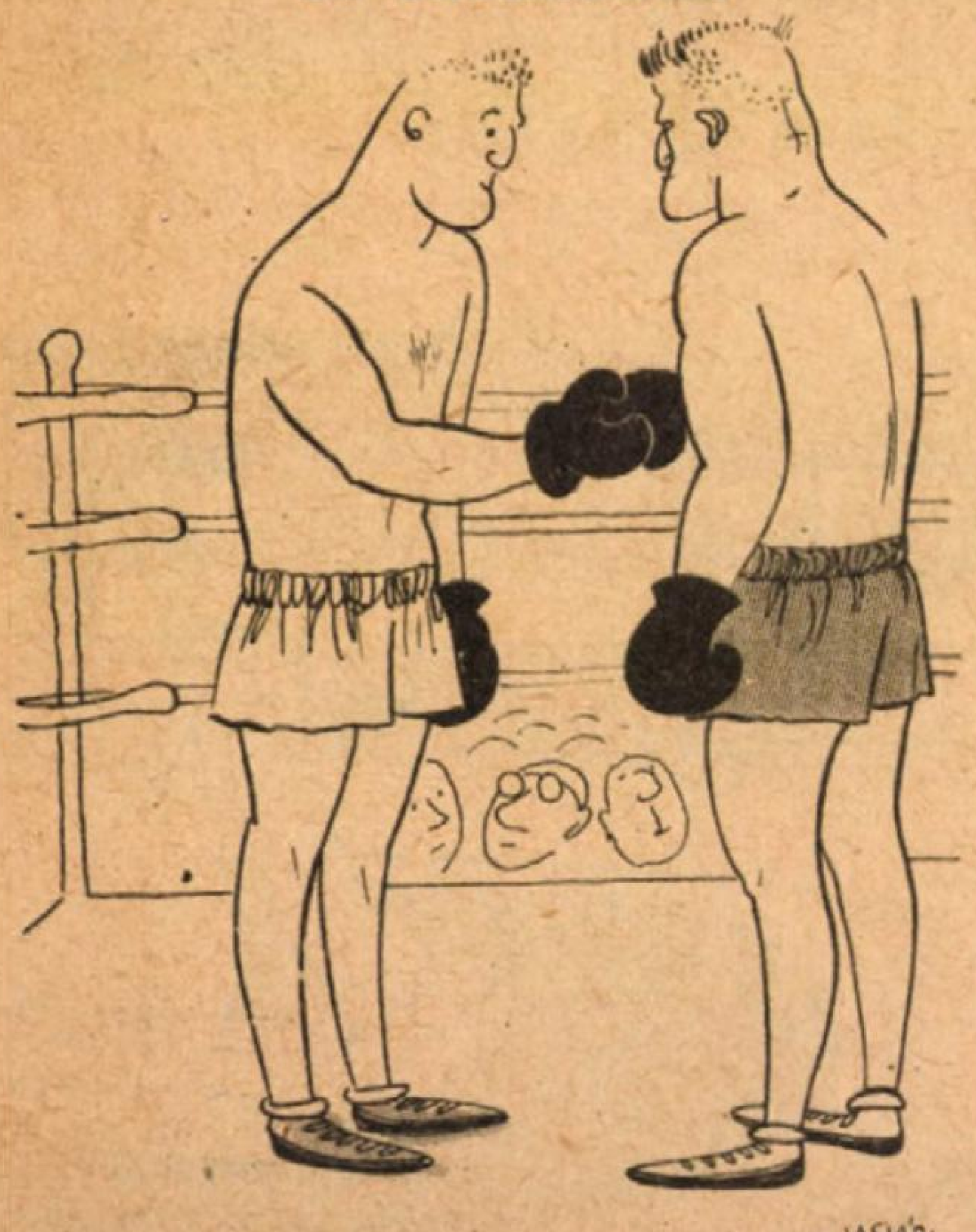
2. számú példa: Elhagyott agglegény számára vidáman csilingelő szoprán jelentkezik: *„Te kedves öreg medvém, gondolatban most is veled vagyok, alig várom, hogy megszoríthassam becsületes kezedet, hogy erős karoddal magadhoz ölelj, hogy halljam szerelmes duruzsolásodat . . .”* — satöbbi.

S ha már itt tartunk, bővítsük ki ezt a remek üzleti és lélektani ötletet szélesebbkörű illúziószolgálattá. Legyenek különböző árnyalatú férfi- és női hangok hallhatók, amelyek megnyugtatást közölnek újítási terv elfektetése esetére, vigasztalnak szerelmi csalódás ügyében, örök barátságot fogadnak fiúknak vagy lányoknak, reményt nyújtanak eredménytelen lottózóknak, megnyugtatást sugároznak ideges eredetű fejfájás esetében és jó kritikát harsognak színésznői fülekbe. Íme, egy kis ízelítő az utóbbiból:

„Művésznő, ne csüggedjen. Ne higgyen szeme a hozzá nem értő lapvéleményeknek, ne higgyen füle a közönség hideg fogadtatásának. Ön óriási tehetség, akinek nevét aranybetűkkel írja majd a színészet történelme, tárcsázzon fel újra, megismétlem.”

Szánthó Dénes

A szorítóban

– Mondja, nem élhetnénk inkább békésen egymás mellett?

A technika diadala

Balatonfüredi Hajógyár. Az udvaron kerékpár-, motor- és autógarázs. Száznál több bicikli és Pannonia motor látható, de akad ott egy-két autó is.

– Már el se férnek dolgozóink járművei, – magyarázza egy hajógyári.

– No, azért abban a sarokban még van hely, – jegyezzük meg.

– Az fenntartott hely, – hangzik a derűs válasz. – Várjuk, míg valamelyikünknek helikoptere lesz: az kerül majd oda.

*

Balatonszepezd. Nemcsak kicsi a strand, hanem javításra is szorul. Elhanyagolt a kultúrház és a községbe vezető út is. Gidres-gödrös, köves az út és pneumatik legyen a kerekén, amely defekt nélkül megússza.

– Miért nem javítják meg? – kérdezzük.

– A Balatoni Intéző Bizottság eddig nem adott rá pénzt. A BIB ugyanis csak üdülőhelyet patronál. Most végre üdülőhelynek nyilvánították Szepezdet. Reméljük, hogy a nyárig nálunk is akcióba lép a BIB . . .

*

Tapolca . . . Tizenegy kilométerre van a Balatontól és sok nyaraló látogatja meg a híres tapolcai tavasbarlangot, amelyben csónakázni is lehet. Az egészséges levegőjű barlangot 1958-ban 36 000-en látogatták, de általában csak félnapos kirándulók. Hosszabb ideig is maradnának a nyaralók Tapolcán, ha a közművek problémáját valahogy meg lehetne oldani. Egyelőre azonban még a csatornázás tervei sem készültek el.

Kár . . .

*

A tapolcai postaépület udvara alatt 17 000 hektoliteres modern borpince van. Egy tapolcai borissza számolgatni kezdte:

– Az annyi, mint . . . annyi, mint . . . nem is tudom kiszámítani, hány kétdecit lehetne inni belőle . . .

*

Badacsony. Hatszáz személyes SZOT-ebédlő épül. Ezentúl nem kell hideg csomagot kérni Siófokon, Lellén, vagy máshol, ahonnan kirándulni indulnak a beutalt üdülők. Meleg ebédet kapnak az eredeti beutalócéduláért Badacsonyban is.

Hogy jobban csússzon a badacsonyi...

*

Az idén sem lesz szállodája *Badacsonynak*, mert a volt Neptun-szálló továbbra is az Óra és Ékszer Vállalat üdülője marad. Ha tehát a Vadvirág túristaházban (ahol a padlás is megtelik nyáron vendégekkel), már nem akad hely, Badacsonyban nem lehet éjszakázni. Viszont kárpótlásul a Neptunban mindenki megtudhatja, hogy mennyi a pontos idő . . .

(—sti)

Tanmese a mondanivalóról

Előbb leírta félve, tétován:
jaj, írni, írni, írni lenne jó!
— Saját betűim! — ámult, mint csodán,
s máris leírta: írni passzió!
Lelkendezett — s leírta: mennyi téma!
S búsongva írt: csak téma a világ!
Majd arról írt, mily kár, hogy tolla néma,
— Ha szóranyílna! (S nyílt a szóvirág)
S elsírta: semmit nem lehet megírni
(taglalta ezt jó hosszan és kötetlen)
s hogy nincs erő őt többé szórabírni,
azt is megírta hat kövér kötetben,
— Aztán, hogy semmit nem szeretne már
megírni (erről újabb hat kötet)
s megírta még, hogy eztán mit se vár,
sem érdekes témát, sem ötletet.
Aztán leírta, hogy miért is írna,
— nincs baj, amelynek tinta, toll az írja,
aztán leírta, mily fölösleges
leírni azt, mi úgysem érdekes.
Később leírta: írni áldozat
(feláldozott rá ötszáz ív papírt)
mégkésőbb rímben írt új átkokat
mindenre, mit régen prózában írt.
Később — kilencvenévesen talán —
elérkezett a Nagy Mű hajnala,
kéziratpapír várta asztalán
— többezer ív — s ő írt, mint még soha.
A címe így szólt: Memoárjaim.
— S ő lubickolt szavak hűs árjain
és három hónap sem tellett bele
a sok papír igékkel lett tele.
Az évek múltak — rótta a papírt,
— haltak, születtek mások — ő csak írt,
tán még ma is csak ír, csak ír, csak ír,
— de nem! Művére pontot tett a sír . . .
Így szűz maradt vagy ezer ív papír
S a tollra vár, mely tudja, mért is ír.

Péreli Gabriella

VARJUKALAND

Irigy Bogos Demeterről az a hír járja falujában — sőt a szomszédos községekben is tudnak már róla —, hogy a kenderföldjére kiállított madárijesztőt nyomban felszedte, mikor meglátta, hogy a kendermagra éhes varjak a szomszéd földjére se mernek rászállani.

— Hogy én az ágról szakadt Csatári Bálint szomszédnak, meg annak a pulykatojás-képű, szeplős feleségének a vetését is védelmezzem? Azt már nem! — mondta dühösen az arra kószáló mezőőrnek és vállára emelte a madárijesztőt, hogy hazaballagjon vele. Útközben azon morfondírozott, hogy a két napi varjú-ijesztésért térítést kellene kérni a szomszédtól. Arra riadt fel, hogy nagy csapat varjú szállt a feje fölött. A kenderföld felé repülő fekete sereget így biztatta irigy Bogos Demeter:

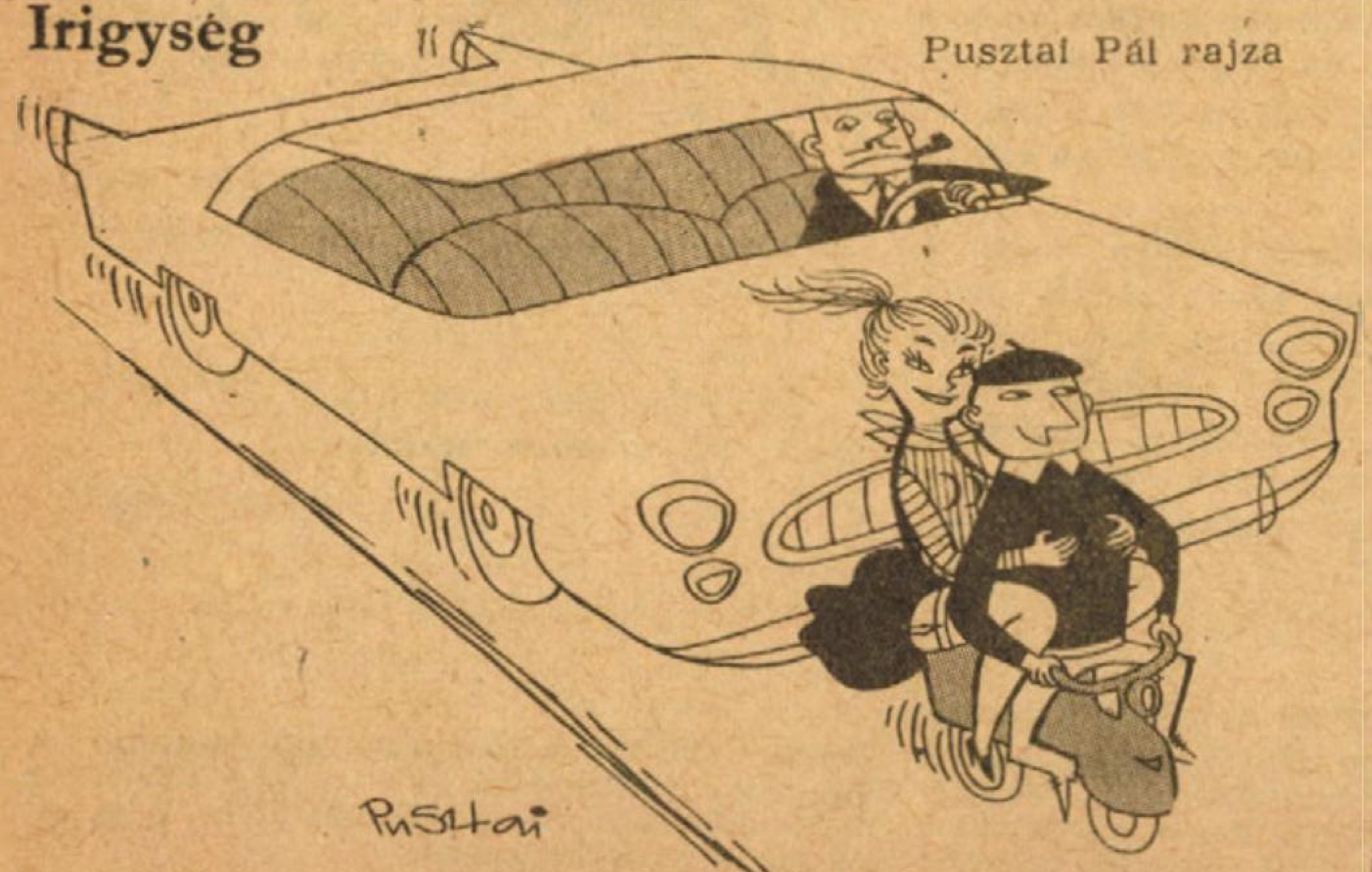
— Menjetek csak madárkáim! Ne féljetek nem riogat már benneteket a csúf madárijesztő. Siessetek, ne legyetek restek. Egyétek ki az utolsó szemig annak az ágról szakadt Csatári Bálintnak a kenderföldjéről a magot.

S a varjak szót fogadtak. Kiszemezték a kendermagot Bogos Demeter födjéből is.

Dancs József

Irigység

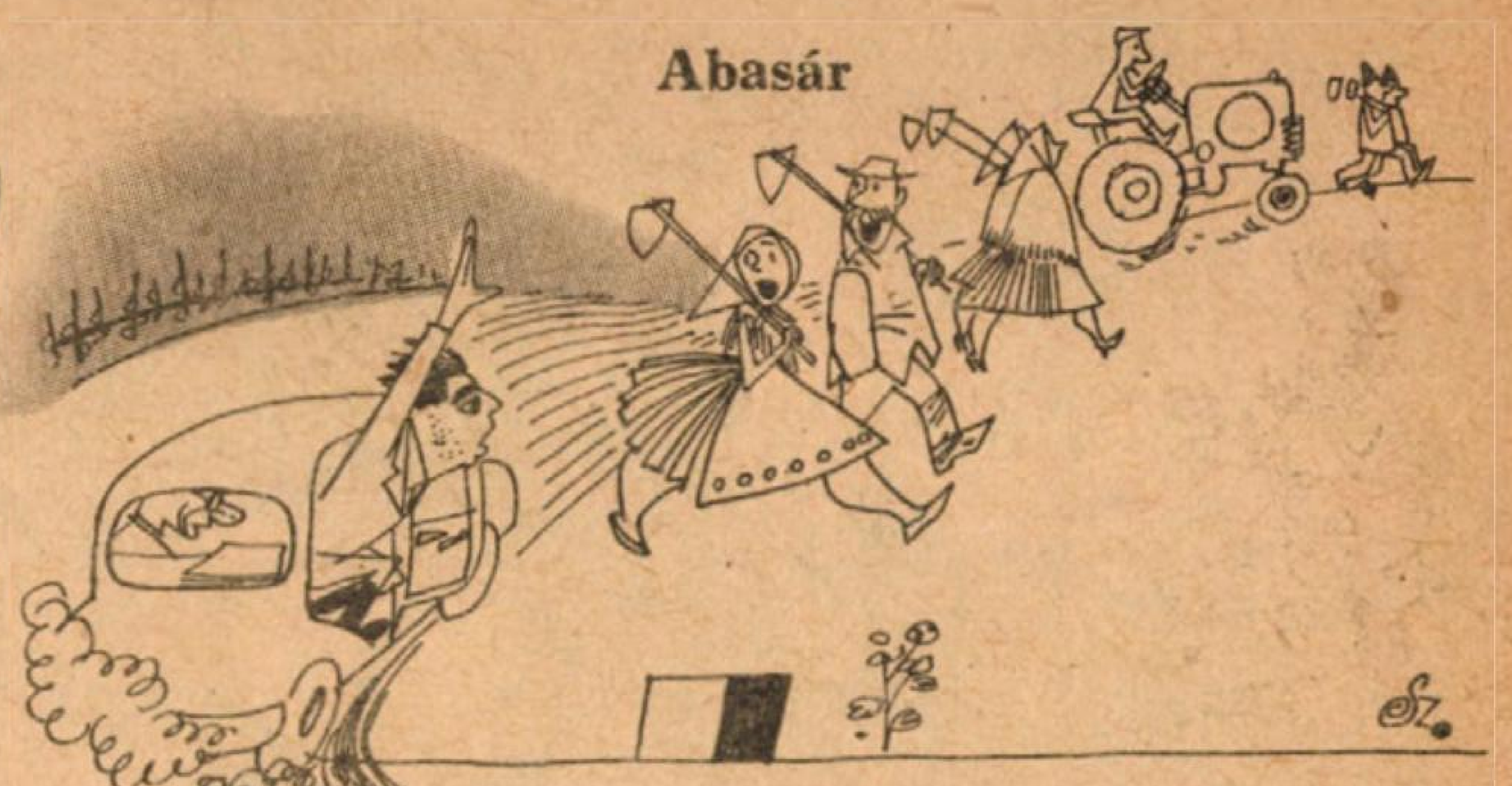
Pusztai Pál rajza

Három vidéki képeslap

Szür-Szabó József rajzai

Abasár

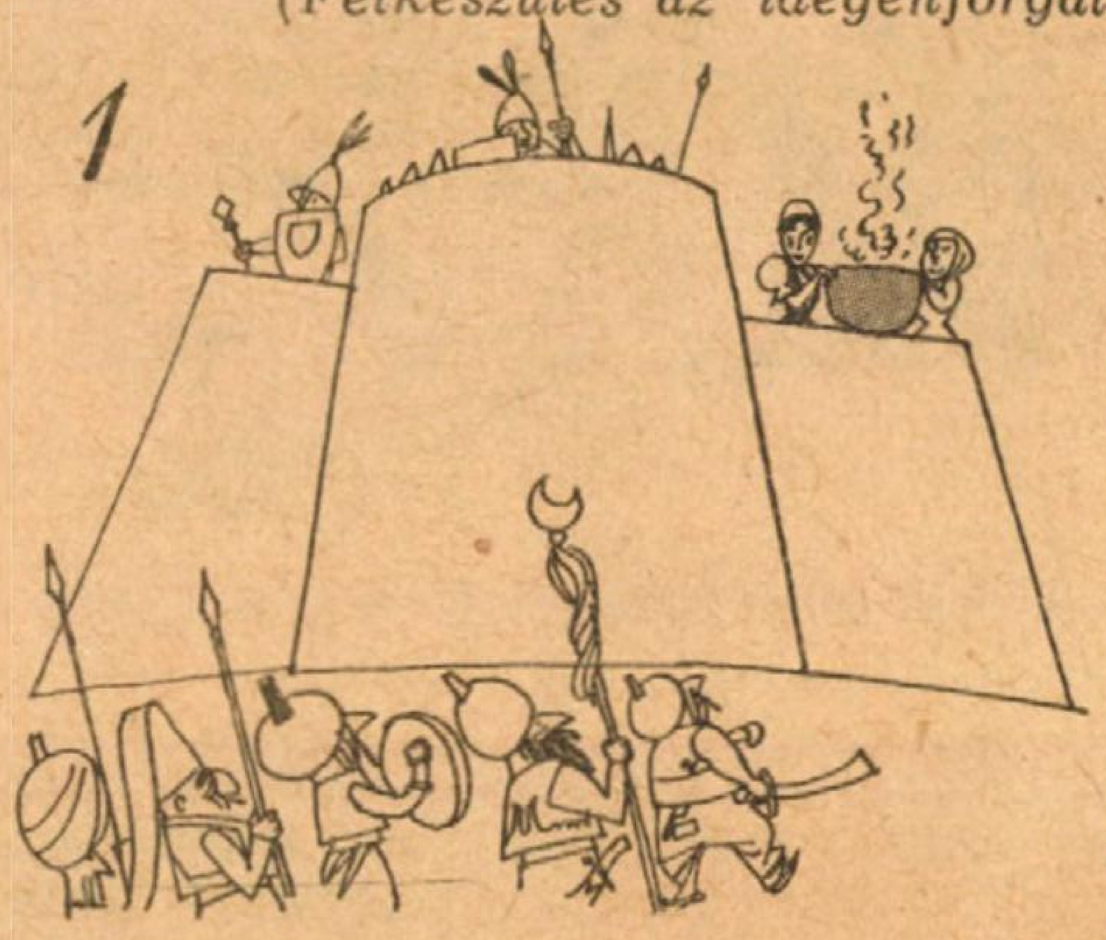

Itt, e kicsiny mátraaljai faluban mindenkit serény munkában találtunk a földeken. Kérdeztük, ki mondta meg nekik, hogy itt van a mezőgazdasági munkák ideje? Azt mondták, hogy senki sem mondta, hanem maguktól is kitalálták. Hát nem nagyszerű! . . .

Eger

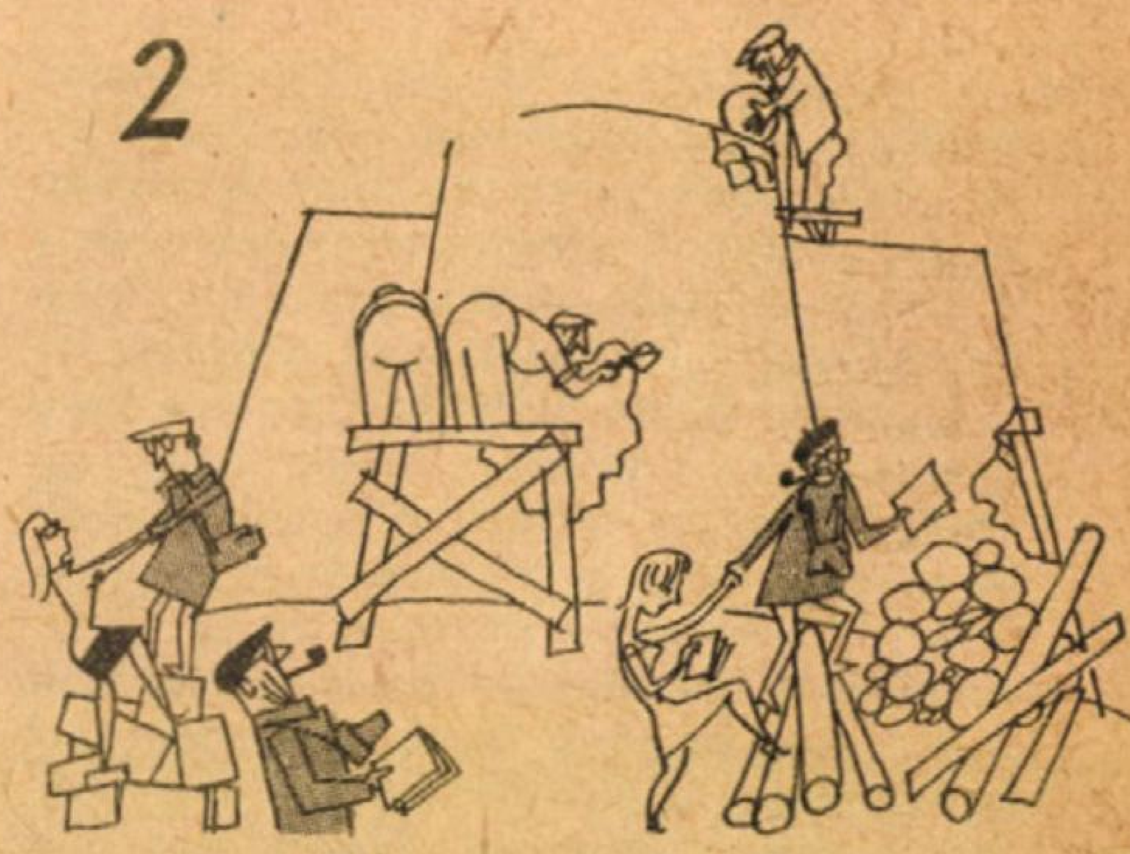
(Felkészülés az idegenforgalomra)

1

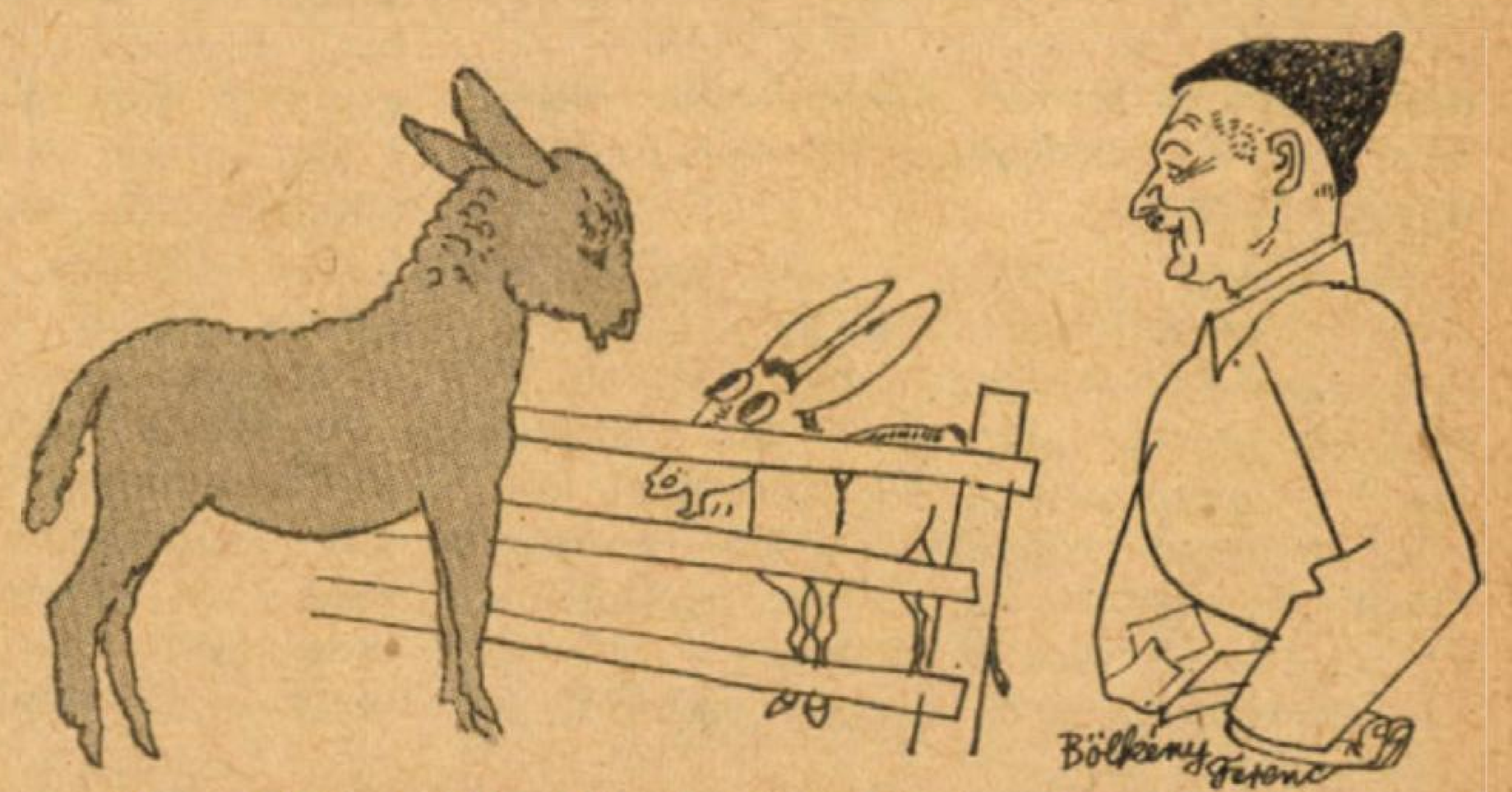
1552-ben

2

1959-ben . . .

Poroszló

Poroszlón találhatók az ország legnagyobb szamarai, amelyeket Olaszországból, Szicíliából vásároltunk és gondozójuk, Bölkény Ferenc magyaros vendégszeretetét élvezik. Kedvenc ételük a papiros. A sok újságevéstől már értenek magyarul is és tíz kis szamaruk született az elmúlt évben, úgy hogy nem is olyan nagy szamarak . . .

Ulanováék sikere New-Yorkban

Toncz Tibor rajza

– Nem is értem, hogy miért nem egyezünk meg a Szovjetunióval? . . .

NYUGATI ZENEKAR

Szegő Gizi rajza

– Mi az, Macmillan kartárs? Maga más szólamot fúj, mikor én harci indulót vezényelek?!

Harmadik fokozat

Lányom az ősszel első gimnáziumba került s némi huzavona után beírattuk az iskola által szervezett tánctanfolyamra is; melynek szorgalmas látogatása s a vizsga letétele után a tánc- és illemtudományok kandidátusává avatták.

Kevéssel a vizsga letétele után a gimnázium bált hirdetett, amire természetesen a lányom is hivatalos volt. Közölte velünk, hogy a bálba már csak azért is el kell mennie, mert esetleges távolmaradását a tanári kar rossz néven venné; s miután ezek szerint feltétlenül el kell mennie, szüksége van egy taft-szoknyára, egy hozzávaló blúzra, egy pár cipőre s egy pár fiúra is, előtte pedig rendbe kell hozatnia a haját is, mert „így" (hozzávaló kézmozdulat) mégsem mehet bálba az ember. Mindezekből kitűnt, hogy a lányok politechnikai oktatása már a gimnázium első osztályában megkezdődött.

Megvettük a taftot a szoknyához, a lányom személyesen vitte át a varrónőhöz, személyesen veszekedett vele, ki is sürgette néhány nap alatt. (Ki tanította erre? — nem tudom.) A feleségem kölcsön adta neki a madeira blúzát, a nagynénje a cipőjét; a fiúkat (kettőt) a szomszédoktól kértük kölcsön — elvégre kölcsönözhetnek egyszer nekünk is valamit, ne csak mindig mi: mákdarálót, hajsütővasat, lekvárfőző üstöt és egyebeket. Ígértük, hogy a fiúkra vigyázunk, nem fogjuk elrontani őket, mint ők a mákdarálót legutóbb.

Kilencre értünk a bálba, a termek és a folyosók már zsúfolva voltak. Rövid statisztikai felmérést végeztem; a

nyolcszáz lányból hatszáz biztosan eljött, átlagban minden harmadiknak mindkét kedves szülője itt van — az kereken nyolcszáz szülő; minden lány legalább egy lovagot hozott, de számíthatunk kétszáz olyan lovagot is, aki saját rezsiben jött. Ez mindenképpen több, mint kétezer lélek (belépő 6 forint) — emiatt aztán olyan volt a bál, mint a hatos villamos, a legnagyobb csúcsforgalom idején.

Noha a zene haladó jellegű volt, a táncolók a zsúfoltság miatt mégis egyhelyben topogtak. A lányom azért remekül szórakozott. Mi a feleségemmel, meg egy ismerős házaspárral székeket szereztünk egy nyugodtabb sarokban s erről a támaszpontról indultam el időnként utánanézni a gyermekemnek. A lányom ismeretlen fiatalemberekkel is táncolt s így módomban állt egy alkalommal a mi kölcsönkért fiainkat kivinni a büfébe, ahol megetettem és megitattam őket, hogy el ne csüggedjenek.

Jövet és menet ábrándosan vágtam át a táncolók között, amíg a feleségem az ismerősökkel üldögélt. Voltak nagyon csinos lányok is, főleg a felsőbb osztályokból; kész nők, még táncolhatnék is valamelyikkel. Miért ne? Mindenki azt mondja, hogy igazán nem nézek ki anynyinak! . . .

Ahogy így ődöngök a táncolók között, mellettem táncol el a lányom egy előttem ismeretlen fiatalemberrel. Moso-

lyogva intek feléje, visszaint s távolodóban még hallom, amint mondja a lovagjának:

— Ez volt a faterom!

Istenem, hogy múlik az idő . . . Vagy csak túl fiatalon nősültem?

Zsiraỵ Károly

LUDAS MATYI humoros, szatirikus hetilap.

Szerkesztőbizottság: Tabi László főszerkesztő. Földes György felelős szerkesztő, Toncz Tibor művészeti szerkesztő. — A kiadásért felel a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850. — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány u. 3. Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató.